

Darīsim KOPĀ!

RĪDZINIEKIEM APSOLĪTA NAUDA!

Nils Ušakovs paziņojis – mājām, kurās ir nodibinātas īpašnieku biedrības, dome četrus gadus segs 50% no remontdarbu izmaksām!

7. lpp.

ZEMJU ĪPAŠNIEKIEM PIETEIKTS KARŠ?

Saeimas deputāti lemj, vai samazināt zemes zem daudzdzīvokļu mājām gada nomas likmi līdz 3%!

2. lpp.

№4 (104), aprīlis 2017

www.kopaa.lv

Svarīgākais par māju apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem

PĀRVALDNIIEKA ATSKAITE: KĀ TO SAŅEMT?

Mājām, kuras īpašnieki nav pārņēmuši valdījumā, pēc 1. aprīļa pārvaldniekiem jāatskaitās par iedzīvotāju naudas izlietojumu 2016. gadā!

5. lpp.

Lielākie apsaimniekošanas uzņēmumi vienojas par sadarbību, lai uzlabotu pakalpojumu kvalitāti Jūrmalā! Uz ko var cerēt iedzīvotāji?

**ALEKSANDRS SAKOVSKIS:
"ESAM PAR GODĪGU
KONKURENCI!"**

4.–5. lpp.

INTELIĢENTI JUMTI IR VĒSI

Tikkurila ClimateCooler ir sauli atstarojošas jumtu pārklājumu sistēmas, kas virsmai ļauj atstarot līdz 80% saules starojuma.

- Zemāka jumta virsmas temperatūra
- Mazāks enerģijas patēriņš ēku dzesēšanai
- Uzlabots iekštelpu klimats
- Zemākas CO2 emisijas
- Laba adhēzija
- Pagarina jumta kalpošanas laiku par daudziem gadiem

Aicinām uz bezmaksas semināru!
Pieteikšanās pa tālr. 20000490

SIA Tikkurila | Krūzes iela 23 k-3, Rīga
Tālr. 67611135 | info.lv@tikkurila.com
www.tikkurila.lv

MAKSU PAR ZEMES NOMU SAMAZINĀS UZ PUSI?

Saeimā ir izskanējis revolucionārs paziņojums! Vai deputātiem izdosies aizstāvēt uz privātīpašnieku zemes esošo māju iedzīvotājus?

Saeimas Mājokļu jautājumu apakškomisija pieņēma, vārda vistiešākajā nozīmē, revolucionāru lēmumu. Pirmo reizi daudzu gadu laikā izskanēja ierosinājums samazināt gada nomas likmi privātīpašnieku zemei zem daudzdzīvokļu mājām. Ja pašlaik maksimālā nomas likme ir 6% no zemesgabala kadastrālās vērtības, tad līdz 2020. gadam iedzīvotāju maksājumu plānots pakāpeniski samazināt līdz 3%.

Zeme nonākusi pārpircēju īpašumā

Latvijā uz privātīpašniekiem piederošas zemes uzceltajās daudzdzīvokļu mājās dzīvo tūkstošiem iedzīvotāju. Taču statistika liecina, ka tikai 10% no šiem zemesgabaliem atrodas pirmkārt īpašnieku vai viņu tiešo mantinieku īpašumā. Pārējo zemi jau sen ir pārpirkusi vai turpina pirkt komersanti, kuri šajā procesā ieraudzījuši garantētu ienākumu avotu.

Spēkā esošais likums noteic, ka dzīvokļa un zemes īpašniekam ir pienākums savā starpā noslēgt zemes nomas līgumu. Protams, dzīvokļu īpašnieki ļoti vēlas, lai zemes īpašnieks būtu noskaņots labvēlīgi un vienotos par zemāku nomas procentu, bet īpašnieki tam visbiežāk pretojas. Ja puses nekādi nespēj vienoties par nomas maksas lielumu, tad zemes īpašnieks vērsīs tiesā un pieprasa mājas dzīvokļu īpašniekiem piespriest maksāt likumā noteiktos 6% gadā no zemes kadastrālās vērtības.

“Trekno gadu” atskaņas

Kāpēc nomas maksa ir noteikta tieši 6% apmērā? Šāda cipara noteikšanai ir

gara priekšvēsture. Jāatceras, ka kādreiz Latvijā bija spēkā 5% nomas likme, taču zemes īpašniekus tas neapmierināja. Viņi tiesājās, un sūdzība nonāca Konstitucionālajā tiesā. Zemes īpašnieku loģika bija vienkārša un pamatota – viņi atsauca un to, ka pat bankas par depozītnoguldījumiem maksā 6% gadā. Satversmes tiesu tas pārliecināja, un Latvijā tika noteikta vienota nomas likme (taču tas nenozīmē, ka iedzīvotāji un zemes īpašnieki katrā konkrētā gadījumā nedrīkstētu kaulēties un savstarpēji vienoties par augstāku vai zemāku nomas likmi).

Ziemas saasinājums

Kopš vēsturiskā Satversmes tiesas sprieduma aiztecējis ne mazums ūdeņu, banku bāzes likmes pa šo laiku ir “nokritušas” līdz nullei atzīmei, bet atsevišķos gadījumos – ar mīnusa zīmi. Taču zemju īpašnieki joprojām turpina saņemt dāsnu un garantētu peļņu. Jautājums īpaši saasinājās 2016.–2017. gada ziemā, kad lielākās zemes pārpircēju akciju sabiedrības valdes priekšsēdētājs Normunds Šlitke nolēma sākt karu ar dzīvokļu īpašniekiem, kurus pats bija pasludinājis par parādniekiem. Pēc sabiedriskās organizāci-

jas *Tauta pret zemes baroniem* aprēķiniem, akciju sabiedrība *Pilsētas zemes dienests* ir izsūtījis šādus apstrīdamus rēķinus 80 daudzdzīvokļu īpašniekiem Rīgā. Rēķini ir par parādsaistībām, kas izveidojušās laikā no 2008. līdz 2011. gadam.

Iedzīvotāji šādus rēķinus atteicās atzīt, iepriekšējie zemes īpašnieki nebija pat papūlējušies noslēgt zemes nomas līgumus. Aktīvākie un sadusmotākie apvienojās un izveidoja sabiedrisko organizāciju *Tauta pret zemes baroniem*. Pirmā dzīvokļu īpašnieku tikšanās ar zemes īpašniekiem, tostarp Šlitkes kungu personīgi, notika jau minētajā Saeimas Mājokļu jautājumu apakškomisijas sēdē.

– Daudzi zemes īpašnieki gadiem ilgi no saviem nomniekiem – dzīvokļu īpašniekiem – saņēma tik nožēlojami mazu ienākumu, ka nespēja pat samaksāt nodokļus! – žēlabaini klāstīja Šlitkes kungs, kad deputāti skāra jautājumu par likmes samazināšanu.

Tas sanikvoja klātesošos dzīvokļu īpašniekus, un Šlitkem nācās uz klausīt loģisku jautājumu:

– Ja tas ir tā, tad kādēļ jūs, Šlitkes kungs, visā Rīgas teritorijā uzpērkat tik “neizdevīgus” zemesgabalus?

Likmi samazināt pakāpeniski!

Tā kā Saeima nav vieta, kur skaidrot attiecības, tad deputāti pieprasīja abām pusēm nomierināties un ķēras pie galvenā jautājuma izlemšanas.

– Deputāts Sergejs Dolgopolovs piedāvāja samazināt zemes nomas gada likmi no 6% uz 5%, – paziņoja apakškomisijas priekšsēdētājs Jānis Tutiņš, – savukārt deputāts Andrejs Elksniņš izteica priekšlikumu likmi samazināt līdz 3% no zemesgabala kadastrālās vērtības. Piedāvāju pieņemt lēmumu par pakāpenisku pāreju, tādēļ maksimālo likmi sākt samazināt jau no 2018. gada. Šāds lēmums arī tika pieņemts.

Saeimas Mājokļu jautājumu apakškomisija piedāvā samazināt zemes nomas likmi pēc šāda plāna: 2018. gadā – līdz 5% no zemes kadastrālās vērtības; 2019. – līdz 4%, bet 2020. gadā – līdz 3%. Priekšlikums vēl tiks skatīts Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldību komisijā. **K**

Akciju sabiedrība
RĪGAS NAMU APSAIMNIEKOTĀJS

Apsaimniekojam mājas, kurām ir biedrības vai pilnvarotās personas!

Rīga, Lāčplēša iela 24, tālrunis 67893079, info@rna.lv

Vācijas ražotāja apkures radiatori **“KERMI”**

25% atlaide no veikala cenas!

Projektēšana, piegāde, montāža, garantija

SIA SANREMS

Ūdens skaitītāju Siltumskaitītāju
Pārbaude – Nomaņa – Uzstādīšana
Ūdens skaitītāju rādījumu starpības izlīdzināšana

Tālr.: 67612523, 67627695, 26327967
Kandavas iela 41a, Rīga

RĪGA TURPINA EKONOMĒT SILTUMU

Apkures sezonai beidzoties, uzņēmums *Rīgas siltums* katlumājā Kuģu ielā 26A ir uzstādījis sistēmu, ar kuras palīdzību par 60% tiks samazināti kaitīgie izmeši Rīgā. Turpmāk pilsētas iedzīvotājiem būs vēl izdevīgāks un, galvenais, "zaļāks" siltums.

Katlumājā Kuģu ielā 26A uzstādītā sistēma *Optinox* – pirmā šāda veida iekārta ne tikai Latvijā, bet visā Baltijā.

– Pēc sistēmas iedarbināšanas, katlumāja ražo tādu pašu daudzumu siltuma kā iepriekš, bet tam tērē ievērojami mazāku daudzumu dabas gāzes, – paziņoja *Rīgas siltuma* padomes priekšsēdētājs **Vjačeslavs Stepaņenko**. – Turklāt izmešu temperatūra ir pazemināta līdz 20 grādiem, kas ir ļoti svarīgi apkārtējās vides aizsardzībai. Salīdzinājumam – pagājušā gadsimta pašās beigās siltumcentrāļu izmešu temperatūra sasniedza 200 grādus, bet katlumājā Kuģu ielā vēl pirms rekonstrukcijas temperatūra turējās 60 grādu robežās.

Uzņēmuma ekonomisti ir aprēķinājuši, ka jaunās sistēmas iegāde un uzstādīšana atmaksāsies jau nākamo 10 gadu laikā. Savukārt *Rīgas siltuma* valdes priekšsēdētājs **Normunds Talcis** paziņojis, ka šāda veida ekonomiskas un ekoloģiskas iekārtas ar laiku var tikt uzstādītas arī citās Rīgas siltumcentrālēs.

– Patlaban vairs nav nevienas tehnoloģijas siltumenerģijas ražošanā, ko mēs nebūtu izmēģinājuši *Rīgas siltuma* katlumājās, – stāstīja V. Stepaņenko. Investīcijas modernā aprīkojumā jau 2013. gadā uzņēmumam ļāva sama-

zināt siltuma tarifu par 3%. Nākamais tarifu samazinājums gaidāms 2018. gadā, kad pilsētā sāks darboties jaunās biokatlumājās, kuras *Rīgas siltums* būvē, sadarbojoties ar neatkarīgiem komersantiem. **K**

MAINĀM visai mājai vecos dzīvokļu ūdens skaitītājus pret **C klases** mērāparātiem ar datu attālinātas nolasišanas iespēju

25 GADU PIĒRĒDZE

Uzskaitē BEZ patērīna korekcijas

☎ 20040513

info@sistemserviss.lv

AKCIJU SABIEDRĪBA RĪGAS SILTUMS

AS "RĪGAS SILTUMS" informē: **piektdien, 12. maijā, tiks veikta Daugavas labā krasta siltumtīklu hidrauliskā pārbaude, tāpēc siltumenerģijas lietotāji Vecrīgā, Rīgas centrā, Ķengaragā, Dārziemā, Dreiliņos, Pļavniekos, Purvciemā, Mežciemā, Teikā, Juglā, Čiekurkalnā, Sarkandaugavā un Mežaparkā nesaņems karsto ūdeni.**

Lūdzam ēku īpašniekus un ēku apsaimniekotājus nodrošināt drošu siltumapgādes sistēmu atslēgumu no AS "RĪGAS SILTUMS" siltumtīkliem.

Lai siltumtīklos radušos bojājumu gadījumā vidē neizplūstu karsts siltumnesējs, pirms hidrauliskās pārbaudes tas tiek atdzesēts zem +45 grādiem. Daļai siltumenerģijas lietotāju karstā ūdens temperatūra pazemināsies jau ceturtdienas vakarā.

Pārbaudes laikā siltumtīkli ir paaugstinātas bīstamības objekti – siltumnesēja spiediens tajos sasniedz 16 atmosfēras.

AS "RĪGAS SILTUMS" lūdz iedzīvotājus nekavējoties ziņot par hidrauliskās pārbaudes laikā novērotajām ūdens noplūdēm siltumtīklos pa Klientu diennakts bezmaksas tālruni 80000090.

AS "RĪGAS SILTUMS" atvainojas par sagādātajām neērtībām!
Informācija internetā – www.rs.lv

Darīsim KOPĀ!

Avīze «Darīsim Kopā!»
Izdevējs:

SIA «EGO projekts»
Reģistrācijas numurs: 000703294
Telefons: 29172377

Reklamas nodaja: 2914/618
<http://www.kopaa.lv>
E-pasts: info@kopaa.lv
Rīga, Lāčplēša ielā 24, LV-1011
Iznāk sadarbībā ar Rīgas apsaimniekotāju asociāciju
Iespiests: SIA «Poligrāfijas grupa Mūkusalā»

Tirāža: 20 000

AVĪZI BEZ MAKSAS VAR SAŅĒMT:

- **Veselības centrā 4, Krišjāņa Barona ielā 117**
- **Bolderājas poliklīnikā, Kapteiņu ielā 7**
- **Ķengaraga medicīnas centrā, Kaņiera ielā 13**
- **Rīgas domes Labklājības departamentā, Baznīcas ielā 19/23**
- **Rīgas sociālā dienesta**
  - Teritoriālajā centrā **Avoti, Avotu ielā 31, k-2**
  - Teritoriālajā centrā **Ķengaraga krasts, Lomonosova ielā 1, k-19**
  - Teritoriālajā centrā **Vidzeme, Vidrižu ielā 3, Brīvības gatvē 266**
  - Teritoriālajā centrā **Purvciems, Pērnavas ielā 1, Ieriķu ielā 2b**
  - Teritoriālajā centrā **Pļavnieki, Salnas ielā 2**
  - Teritoriālajā centrā **Āgenskalns, Ed. Smiļģa ielā 46, Ziepju ielā 13**
  - Teritoriālajā centrā **Dzirciems, Baldones ielā 2**
  - Teritoriālajā centrā **Ziemeļi, Hanzas ielā 7**
  - Kultūras centrā **Imanta, Anniņmuižas bulvārī 29**
  - Kultūras centrā **Iļģuciems, Lidoņu ielā 27, k-2**
- **Rīgas namu apsaimniekotāja filiālēs:**
  - Lāčplēša ielā 24, of. 408, Rīgā
  - Daugavas ielā 1, Salaspilī
- **Rīgas namu pārvaldnieka iecirkņos un nodaļās**
- **Rīgas domes Mājokļu un vides departamentā, Brīvības ielā 49/53**
- **Jūrmalā, Skolas ielā 50, Jūrmalas apsaimniekotāju asociācijas birojā**
- **Jūrmalā, Raiņa ielā 110, aptiekā**
- **Jūrmalā, Nometņu ielā 10, aptiekā**

Nākamo «Darīsim Kopā!» numuru gaidiet 18. maijā

VESELĪBAS CENTRĀ

Rīga, Lāčplēša ielā 24, korp. B

IZNOMĀ TELPAS

+ PRIVĀTPRAKSEI
+ MEDICĪNAS IESTĀDEI

Tālrunis:
29720081

ALEKSANDRS SAKOVSKIS: “ESAM PAR GODĪGU KONKURENCI STARP APSAIMNIEKOTĀJIEM!”

Jo vairāk dzīvokļu īpašnieku
Jūrmalā uzzinās par savām tiesībām,
jo labāk būs viņu mājām!

Aleksandrs Sakovskis, Jūrmalas apsaimniekotāju asociācijas priekšsēdētājs

Marina MATROŅINA

Jūrmalā daudzdzīvokļu māju ar visdažādākajām problēmām ir daudz. Piemēram, vienā mājā iedzīvotāji maksā milzīgus rēķinus par ūdens zudumiem, citā – nespējot iegūt naudas summu par apkuri. Ir mājas, kuras nespēj sagaidīt jumta remontu, kaut gan tas tek jau gadiem. Kā rīkoties īpašniekiem, kuri nevēlas neko daudz, – tikai padarīt dzīvi komfortablāku, vienlaicīgi ekonomējot naudu? Par to Kauguru iedzīvotāji jau vairākus mēnešus var klausīties Jūrmalas namu pārvaldnieku asociācijas rīkotajos semināros.

Sabiedriskā kontrole

Jūrmalas namu pārvaldnieku asociācija ir organizācija, kas dibināta ar mērķi sniegt zināšanas dzīvokļu īpašniekiem un veicināt viņu sadarbību ar apsaimniekošanas organizācijām kopējās valodas meklējumos. Pašlaik asociācijā jau ir iesaistījušies astoņi apsaimniekošanas uzņēmumi un dzīvokļu īpašnieku biedrības. Jāatzīmē, ka viens no asociācijas biedriem ir pilsētas lielākais apsaimniekošanas uzņēmums – Jūrmalas namsaimnieks.

– Nesen sapratām, ka pienācis laiks ne tikai runāt ar iedzīvotājiem, kuri ir ieinteresēti un apmeklēt mūsu organizētos ikmēneša seminārus, bet vērsties pie apsaimniekotājiem, – stāsta Jūrmalas namu pārvaldnieku asociācijas vadītājs Aleksandrs Sakovskis.

Apsaimniekotāji pulcējās vienkopus

Marta beigās Jūrmalas apsaimniekotāji sapulcējās vienkopus asociācijas sēdē. Pasākumā piedalījās kā nelielu biedrību pārstāvji, kuri apkalpo tikai vienu divas mājas, tā arī īsti giganti –

uzņēmumi, kuru saimniecībā ietilpst simtiem māju. Pirmajā brīdī nav saprotams – kas gan viņus var vienot?

– Izrādās, kopīgu problēmu ir pietiekami, – uzsver A. Sakovskis. – Mēs pirmo reizi apspriedām, kā kopīgi strādāt, lai uzlabotu klientu apkalpošanu Jūrmalā, kā izpildīt daudzās likumu prasības, kā nepārkāpt savstarpējo attiecību ētiku.

Apsaimniekotāju maiņa nedrīkst apgrūtināt

Saspilējums apsaimniekotāju starpā var rasties brīžos, kad kāda māja nolemj mainīt apsaimniekojošo organizāciju. Šāda lēmuma pieņemšanai neapmierinātās mājas dzīvokļu īpašniekiem jāsauc kopsapulce un ar balsu vairākumu jāpieņem lēmums “par” apsaimniekotāja maiņu. Kas notiek pēc balsojuma?

– 25. aprīlī asociācijas biedri atkal pulcēsies, lai lemtu, kā vislabāk nodot māju no vienas organizācijas otrai, lai no tā vismazāk ciestu iedzīvotāji. Kā labu piemēru var minēt mājas Drosmes ielā 2 pieredzi. Dzīvokļu īpašnieki bija neapmierināti ar esošo apsaimniekotāja darbu un vērsās asociācijā ar jautājumu –

kā labāk rīkoties? Rezultātā viņi jau ir saņēmuši trīs citu apsaimniekošanas organizāciju piedāvājumus un tāmes, bet esošais apsaimniekotājs ir apņēmis strādāt pie sava pakalpojuma uzlabošanas. Pilnīgi iespējams, ka dzīvokļu īpašniekiem nemaz nevajadzēs mainīt savu apsaimniekotāju.

Kvalitāti – lielāku, rēķinus – mazākus!

– Nākamībā asociācijas sēdēs piedalīsies pilsētas domes un komunālo pakalpojumu sniedzēju pārstāvji, – sola A. Sakovskis. – Esmu pārliecināts, ka kopā varēsim strādāt pie sniegto pakalpojumu kvalitātes uzlabošanas, rezultātā samazināsies dzīvokļu īpašnieku rēķini.

Dzīvokļu īpašnieku izglītošanai paredzētie semināri turpināsies līdz maija beigām.

– Mēs saskārāmie ar problēmu, ka liela daļa pilsētas iedzīvotāju nav apmierināti ar apsaimniekošanas kvalitāti savās mājās, – stāsta A. Sakovskis, – taču šie cilvēki arī nezina, kā kontrolēt naudu un remontdarbus, kā vispār sadarboties ar apsaimniekotāju. Jo vairāk dzīvokļu īpašnieki uzzinās par savām tiesībām, jo labāk būs visiem.

Acīmredzami iedzīvotāji to ir sapratuši, tādēļ semināru laikā Kauguru kultūras nama zāle ir klausītāju pilna.

Laiks renovēt!

Jūrmalas namu pārvaldnieku asociācijas plānos ietilpst labas sadarbības iedibināšana ar pilsētas pašvaldību. Asociācijas pārstāvju tikšanās laikā ar pilsētas vicemēru Jāni Lediņu tika panākta vienošanās par sadarbību komunālo jautājumu risināšanā.

Tikai apvienotām pūlēm Jūrmalā no sastinguma punkta iespējams izkustināt jautājumu par dzīvojamā fonda renovāciju. (Pēc finanšu institūcijas Altum statistikas, Jūrmalā nav neviena projekta, kurš būtu īstenots, piesaistot Eiropas Savienības fondu līdzekļus, kaut gan citās Latvijas pilsētās šādas mājas ir vairāki desmiti).

– Mājās Jūrmalā sevišķi svarīga ir ūdensvadu nomaiņa, jo vēsturiski šeit bijis ūdens ar ļoti augstu dzelzs saturu, tādēļ caurules ir “aizaugušas”, – uzskata asociācijas vadītājs.

Pilsētai laiks iesaistīties

Pilsētas dome iedzīvotājiem var sniegt palīdzību ar dažādu programmu starpniecību. Piemēram, Rīgas dome uzņemas 80% izmaksu segšanu, kas saistītas ar projekta dokumentācijas sagatavošanu ēku renovācijai. Turklāt Jūrmala pilsētas līmeni varētu risināt individuālo

ūdens skaitītāju jautājumu. Kamēr jūrmalniekiem dzīvokļos nav liegts izmantot visādus, arī viszemākās klases ūdens skaitītājus, pilsētai neuzvarēt cīņu par ūdens zudumu izskaušanu.

– Tajā pašā laikā nedrīkst aizmirst, ka Jūrmalā ūdens maksā ļoti dārgi, tādēļ katrs “pazaudētais” vai arī kāda lietotāja nelikumīgā ceļā iegūtais kubikmetrs sāpīgi sit pa pārējo kaimiņu naudas makiem, – atgādina A. Sakovskis. – Pilsētai ir jāiejaucas, un mēs būsim tie, kas risinās sarunas ar vietējo varu.

Nauda gaida tērētājus

Semināru laikā daudzus jautājumus aktualizē paši pilsētas iedzīvotāji. Pavaris dara savu – beidzamajā tikšanās reizē klausītājiem bija ne mazums jautājumu par pagalmu labiekārtošanu.

– Dzīvokļu īpašnieki vienkārši nezina, ka domē jau ir mērķprogramma, kuras ietvaros katra māja sava pagalma labiekārtošanai var saņemt līdz 4000 eiro (jeb 90% no kopējām izmaksām). 2017. gadā programmā varēja piedalīties piecas mājas, bet naudai pieteicās tikai viens pretendents. Domāju, ka izskaidrojums tam ir sliktais iedzīvotāju informētības līmenis, – uzskata A. Sakovskis.

Lūk, vēl viens iemesls, lai apmeklētu asociācijas rīkotos seminārus – būt iespēja uzzināt ne tikai savas tiesības, bet pat saņemt naudu pagalma labiekārtošanai! **K**

Ikviena pilsētas iedzīvotājs var vērsties Jūrmalas namu pārvaldnieku asociācijā. Organizācija atrodas Skolas ielā 50, Jūrmalā. Apmeklētāju pieņemšana: otrdienās no 17.00 līdz 19.00, ceturtdienās no 10.00 līdz 12.00. Uz pieņemšanu var pierakstīties, zvanot pa tālruni 27037230.

RĪGAS APSAIMNIEKOTĀJU ASOCIĀCIJA

rīko semināru

"Pārvaldnieka atskaite par mājas remontiem un apsaimniekošanu"

Kad: 27. aprīlī, plkst. 19.00
 Kur: Rīgas 94. vidusskolas aktu zālē,
 Ozolciema ielā 26, Rīgā
 Kā pierakstīties? Lūgums pieteikt dalību iepriekš pa tālruni 27037230 vai elektroniski uz e-pastu: info@kopaa.lv
 Vietu skaits ierobežots!

RĪGAS APSAIMNIEKOTĀJU ASOCIĀCIJA
JŪRMALAS APSAIMNIEKOTĀJU ASOCIĀCIJA

aicina Jūrmalas iedzīvotājus apmeklēt vēl šādus seminārus

"Mājas tehniskās apkalpošanas plānošana un organizēšana"

Kad:
 otrdien, 25. aprīlī,
 plkst. 19.30

"Sanitārās kopšanas plānošana un organizēšana"

Kad:
 otrdien, 16. maijā,
 plkst. 19.30

Semināru cikla noslēgums:

"Kā pareizi pārvaldīt māju – semināros uzzinātā apkopojums"

Kad:
 otrdien, 30. maijā,
 plkst. 19.30

Visi semināri notiks Kauguru kultūras namā, Raiņa ielā 110, Jūrmalā

Lūgums pieteikties savlaicīgi, zvanot pa tālruni 27037230 vai elektroniski: jnpa@inbox.lv, info@kopaa.lv.

**ATSKAITE
PAR MĀJAS FINANSĒM**

Sākot no 1. aprīļa, māju pārvaldnieki informē dzīvokļu īpašniekus par to, kā tērējuši viņu naudu 2016. gadā

A. ŠEVČENKO

Iedzīvotāji avīzes redakcijā bieži vērsas ar jautājumu: "Sakiet, kā uzzināt, tieši kādiem mērķiem pārvaldnieks ir tērējis mūsu samaksāto naudu?" Šādu informāciju var iegūt ikviens konkrētās mājas dzīvokļa īpašnieks. Ja dzīvokļu īpašnieki māju ir pārņēmuši savā valdījumā, pārvaldnieka pienākums atskaitīties dzīvokļu īpašniekiem ir ierakstīts mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas līgumā. Savukārt, ja dzīvokļu īpašnieki savu māju joprojām nav pārņēmuši valdījumā (šādā statusā ir lielākais vairākums Latvijas dzīvojamā fondā ietilpstošo daudzdzīvokļu ēku), tad pārvaldnieka pienākums izsniegt dzīvokļu īpašniekiem atskaiti ne vēlāk kā katra kalendārā gada 1. aprīlī ir noteikts ar likumu.

Kur ir noteikts pienākums pārvaldniekam atskaitīties dzīvokļu īpašniekiem?

Šo pienākumu noteic 2008. gada 9. decembra Ministru kabineta noteikumi Nr. 1014 *Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu*. Noteikumos teikts, ka līdz 1. aprīlim visām apsaimniekošanas organizācijām ir pienākums sagatavot dzīvokļu īpašniekiem atskaiti par iepriekšējo gadu. Turklāt katrai mājai – savu.

Kā ir iespējams saņemt apsaimniekotāja atskaiti?

Ieinteresētie dzīvokļu īpašnieki atskaiti var saņemt apsaimniekošanas uzņēmumā, ierodoties personīgi, vai atrast publicētā veidā uzņēmuma mājaslapā internetā. Atsevišķi apsaimniekotāji praktizē atskaišu drukāšanu uz ikmēneša apsaimniekošanas rēķina otrās puses. Vārdu sakot, tā vai citādi, līdz 1. aprīlim apsaimniekošanas uzņēmumam jāatrod veids, kā nepārnemto māju dzīvokļu īpašnieki saņems viņiem sagatavoto informāciju.

Kādu informāciju iespējams uzzināt no pārvaldnieka sagatavotās gada atskaites?

Gada atskaites pirmajā sadaļā ir uzrādīti mājas ienākumi, ko galvenokārt veido dzīvokļu īpašnieku apsaimniekotājam samaksātais naudas daudzums.

Otrā sadaļa veltīta naudas patēriņa atspoguļojumam.

Šāda atskaites forma nav nejausa, tāda ir noteikta Ministru kabineta noteikumos Nr. 1014, tādēļ pārvaldniekam nav tiesību veidot savas interpretācijas. Viņam vienīgi ir atļauts atskaitē iekļaut papildu informāciju, lai dzīvokļu īpašniekiem vietu lielāku skaidrību un pārliecību, ka apsaimniekošanas uzņēmums strādā godīgi.

Vai gada atskaitē iespējams uzzināt par kaimiņu parādiem?

Parādu situāciju uzzināt ir iespējams, tikai pārvaldnieks būs norādījis kopējo parāda summu, nevis detalizētu tā atšifrējumu pa dzīvokļu īpašniekiem.

Vai gada atskaitē būs redzams, cik naudas mājā iztērēts remontiem un cik liels ir uzkrājums nākamo periodu darbiem?

Noteikti, jo šī ir viena no atskaites svarīgākajām pozīcijām. Sākumā pārvaldniekam ir jānorāda, cik liels uzkrājums mājā bija perioda sākumā (šīnī gadījumā – 2016. gada sākumā), bet beigās – cik naudas mājas rēķinā ir 2017. gada 1. janvārī.

Kādēļ iedzīvotājiem ir jāsanem pārvaldnieka sagatavotā ikgadējā atskaitē?

Atskaitē iedzīvotājiem palīdz saprast, kāda daļa no apsaimniekošanas maksas ir iztērēta pārvaldnieka administratīvajos tēriņos, cik naudas uzkrāties remontu fondā, kādi remontdarbi atskaites periodā ir veikti un vai tie atbilst pārvaldnieka iepriekš izveidotajam darbu plānam.

Mūsu māja jau saņēmusi atskaiti, taču mnekas nav saprotams. Piemēram, pārvaldnieks raksta, ka remontiem iztērēti 10 000 eiro, tikai nav atšifrēti, kādi darbi paveikti.

Rīkojoties šādi, pārvaldnieks pārkāpj Ministru kabineta noteikumus Nr. 1014, jo tajos noteikts, ka pārvaldniekam ir pienākums atsevišķā sarakstā uzrādīt visus paveiktos remontdarbus, atšifrējot to izmaksas.

Vai pie apsaimniekotāja ir iespējams iegūt atskaites arī par iepriekšējiem gadiem, lai tās salīdzinātu?

Ikvienam dzīvokļa īpašniekam ir tiesības pieprasīt pārvaldniekam atskaites par iepriekšējiem gadiem. Tā kā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 908 *Mājas lietas vešanas un aktualizēšanas noteikumi* iepriekšējo gadu atskaitēm ir jāglabājas konkrētās mājas lietā, dzīvokļa īpašnieks ar tām var iepazīties uzreiz, aizejot uz apsaimniekošanas uzņēmumu.

Vai atskaiti var pieprasīt jebkurš dzīvokļa īpašnieks?

Jā, to var ikviens. Interesēties par savas mājas finansiālo stāvokli ir ne tikai ikviena īpašnieka tiesības, bet arī viņa pienākums. **K**

Ministru kabineta noteikumu Nr. 1014, 25. pants:

„Katru gadu līdz 1. aprīlim pārvaldnieks nosūta dzīvokļu īpašniekiem paziņojumu, norādot laiku un vietu (piemēram, mājaslapa internetā, informatīvs stends), kur var iepazīties ar pārskatu par iepriekšējā kalendārā gadā iekasēto un izlietoto maksu par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu. Pēc dzīvokļa īpašnieka lūguma pārvaldnieks minēto pārskatu rakstiski nosūta attiecīgajam dzīvokļa īpašniekam.”

TROKSNIS AIZ SIENAS KAITĒ SIRDIJ

Ar huligāniem – trokšņotājiem – Latvijā nodarbojas Veselības inspekcija, bet vai vienmēr ir iespējams panākt klusumu?

Marina MATROŅINA

Troksnis aiz dzīvokļa sienas netraucē tikai vienā gadījumā – ja tas ir svešs dzīvoklis. Visos pārējos gadījumos traucējuma avotu gribas iznīcināt pēc iespējas ātrāk un uz visiem laikiem, sevišķi – ja tas notiek nakts stundās. Ar cilvēku radītajiem trokšņiem – skaļu muzicēšanu, mūzikas atskaņošanu, dziedāšanu, strīdēšanos – nodarbojas pašvaldības policija (tiesa, atbilstoši 2014. gada Konstitucionālās tiesas lēmumam pašvaldības policijai ļauts tikai nokaunināt huligānu un censties pārliecināt viņu uzvesties saskaņā ar kārtības normām). Savukārt ar rūpniecisko ventilatoru, liftu, vilcienu u. c. tehnoloģiskajiem trokšņiem cīnās Veselības inspekcija.

Trokšņojam, brālīt, trokšņojam

Pašvaldības policija nodrošina sabiedriskās kārtības ievērošanu. Gadījumā, ja kaimiņš agros rītos “šķērsā melniņā” ir pasācis dziedāt dušojošies, pašvaldības policijā vērsties nav nozīmes. Tiek uzskatīts – viņš padziedās, bet pēc tam apklusīs. Taču, ja kaimiņš pilnā kaklā dzied laikā no 23.00 līdz 6.00, atsevišķās pilsētās – līdz 7.00, tad droši var saukt “pašvaldībniekus”. Nakts laikā trokšņošana ir sabiedriskās kārtības traucēšana.

Nelaime tā, ka ar sabiedrisko kārtību ir daudz neskaidrību. Gatavojot šo materiālu, tika izpētīti Latvijas lielāko pilsētu sabiedriskās kārtības noteikumi un noskaidrojās, ka nekur nav noteikts augstākais pieļaujamais trokšņošanas (kaut vai minētās dziedāšanas, muzicēšanas, lamāšanās) līmenis. Par pārkāpumu tiek uzskatīts jebkurš izraisītais troksnis, kurš traucē un par kuru saņemtas sūdzības. Piemēram, Rīgas municipālā policija katru gadu saņem vairāk nekā 1000 ziņojumu par trokšņiem, kas ir traucējoši. Cilvēki visvairāk sūdzas par trokšņainiem kaimiņiem, zem loga atstātu mašīnu ar neizslēgtu aizdedzi, skaļu mūziku, ko rada pirmajā stāvā ierīkotā kafējnīca, neciešami skaļu klavieru spēlēšanu aiz sienas. Arī par suņu riešanu ir daudz sūdzību.

Ja municipālā policija konstatē, ka vainīgais pārkāpi sabiedriskās kārtības noteikumus, par to tiek sastādīts akts. Sakrājot pietiekami daudz šādu aktu, kaimiņi huligānu var sūdzēt tiesā un lūgt viņa izlikšanu no dzīvokļa. Der ievērot, ka tiesa var lemt par kārtības traucētāja izlikšanu pat no viņa privātā dzīvokļa, ja regulāri tiek pārkāpti

dzīvojamās mājas iekšējās kārtības noteikumi.

Mašīnas nogalina, čuksti nokaitina

Mēdz būt trokšņi, kuri ne tikai kaitina, bet patiesi kaitē veselībai. Tie parasti ir tā sauktie tehnoloģiskie trokšņi. Lasītāji bieži ziņo par to, ka kādā viņu mājas telpā ir sākts ražošanas process vai bizness, kas rada troksni, piemēram, ierīkots bistro (skan agregāti un dzirdama ventilatoru un kondicionieru dūksana).

Pasaules Veselības organizācijas speciālistu grupa, kas pētīja trokšņa kaitīgo ietekmi uz cilvēka veselību, pierādīja, ka tas var būt cēlonis dažādām saslimšanām, piemēram, sirdskaitēm. Izrādās, ka 2% Eiropas valstu iedzīvotāju trokšņa dēļ cieš no miega traucējumiem, 15% novērojamas citas negatīvas ietekmes. Pētījumi pierāda, ka troksnis spēj asiņās paaugstināt stresa hormona līmeni pat cilvēkam, esot miegā. Savukārt ilgstošs un spēcīgs stress var beigties ar nopietnām saslimšanām, tādām kā sirds nepietiekamība, stenokardija, augsts asinsspiediens un imunitātes pavājināšanās. Sirds un asinsvadu slimības var rasties, ja cilvēks ilgstoši nakts (potenciālā miega) laikā tiek pakļauts trokšņa ietekmei, kas sasniedz 50 decibelus (dB) vai augstāk (tādu troksni rada iela ar intensīvu satiksmi). Bezmiega izraisīšanai pietiek ar 42 dB skaļu troksni, savukārt, lai cilvēks kļūtu nervozs, – 35 dB. Zināšanai – šādu izjūtu var radīt čukstēšana.

Latvijā ir noteikts pieļaujamais trokšņa līmenis dzīvojamās mājās nakts stundās, un tas ir 30 dB. Tātad, ja cilvēkam šķiet, ka šis līmenis ir pārsniegts, droši var saukt municipālo policiju.

Jānavārti, Zvejniekiems un Ūgre izcīnīja tiesības uz klusumu

“Jums raksta iedzīvotāji no Slokas ielas Rīgā. Mūsu mājām kaimiņos darbojas majonēzes ražotne. Naktīs ražošanas iekārtu troksnis neļauj gulēt. Mēs izsaucām Veselības inspekcijas komisiju, taču palikām neapmierināti ar rezultātu: pirmkārt, komisija par savu vizīti pirms tam brīdināja ražotni, otrkārt, – ieradās vakarpusē, nevis naktī, kad trokšņi ir īpaši traucējoši.”

– Mēs braucām uz šo adresi, – apstiprina Veselības inspekcijas Sabiedrības veselības kontroles nodaļas vadītāja **Aija Grundmane**, – par ražotni sūdzējās divas ģimenes no blakus esošām mājām Slokas un Purva ielā.

Sūdzības par ražošanas procesu radītajiem trokšņiem ir visbiežāk sastopamās inspekcijas praksē. Taču esot arī atšķirīgi izsaukumi, tostarp kuriozi. A. Grundmane atceras, ka vienā tādā reizē inspekcijas speciālisti vai krituši no kājām, lai atrastu neizskaidrojama trokšņa avotu daudzstāvu mājā. Tā kā troksnis netika identificēts kā saimnieciskās darbības rezultātā radies, speciālisti drīkstēja mierīgi novākt savus mēraparātus un atgriezties darba vietā, taču virsroku ņēma “mednieku azarts”.

– Kad bija izstaigāti visi kāpņu telpas dzīvokļi, nācās brīnīties par atradumu – tas bija vecs ledusskapis, ko dzīvokļa saimnieks bija izstūmis uz balkona. Agregāts bija novietots tik cieši pie sienas, ka tā drebešanas radītais troksnis saskaņā ar fizikas likumiem izplatījās uz visiem apkārtnējiem dzīvokļiem. Pats saimnieks gan dzīvoja bez bēdu! – at-

ceras A. Grundmane. – Trokšņa radītāju toreiz nesodījām, bet stingri ieteicām agregātu atbīdīt no sienas.

Ja ir nopietni pārkāpumi, pret trokšņa radītāju vērsas ar sankcijām: vispirms tiek doti divi mēneši problēmas novēršanai, pēc tam trokšņotājam par saviem līdzekļiem ir jānodrošina iespēja inspekcijai veikt jaunus mērījumus. Ja pārkāpums tiek konstatēts atkārtoti, jāmaksā sods.

Jāatzīmē, ka beidzamajā laikā Latvijā pamatotas sūdzības par pārsniegtu trokšņa līmeni kļūst arvien retākas. Iepriekšējos gados zināmākās pamatotās sūdzības bija apkārtnes daudzdzīvokļu māju iedzīvotāju neapmierinātība ar paaugstinātu trokšņa līmeni dzelzceļa stacijas Jānavārti apkaimē (speciālisti jau sen plāno šajā teritorijā ierīkot troksni norobežojošas barjeras). Otrajā gadījumā tiesības uz mierīgu miegu pierādīja Zvejniekiema iedzīvotāji, kuru māja atrodas 30 metru attālumā no platformas baļķu iekraušanai ostā. Trešie šajā sarakstā ir daudzdzīvokļu mājas iedzīvotāji Ūgrē, kuri atkārtoti sūdzējās par trikotāžas ražošanas ceļa radīto uzmācīgo ventilācijas iekārtu dūksanu.

Kā beidzās konflikts starp majonēzes ražotājiem un iedzīvotājiem Slokas ielā? Diemžēl, nekā.

– Pirmās sūdzības autori atteicās inspekcijas pārstāvjus ielaist dzīvoklī, – stāsta A. Grundmane. – Un inspektori vienkārši aizbrauca. Cilvēki bija sapratuši, ka visa mērīšana notiks, tā teikt, “vaininieku pusē”, taču ražošanas procesu radīto troksni mēra Darba inspekcija, bet Veselības inspekcija darbojas dzīvojamās telpās.

– **Otrā dzīvokļa īpašnieki inspektoros aicināja dzīvoklī, bet tūlīt pat žēlojās, ka majonēzes ražotāji bijuši brīdināti par inspekcijas vizīti, tādēļ skaļākās mašīnas izslēgtas.**

– Inspekcijai ir tiesības ierasties arī nebrīdinot, taču praksē mēs vienmēr par pirmo vizīti brīdinām. Lai veiktu mērījumus, mums nepieciešams izslēgt trokšņa avotu, un tas bez īpašnieka pārstāvja klātbūtnes nav izdarāms.

– **Kā iespējams pierādīt paaugstinātu trokšņa līmeni, ja pirms inspektoru ierašanās mašīnas tiek izslēgtas?**

– Tā gadās, taču šajos gadījumos inspekcija pēc iedzīvotāju lūguma veic atkārtotu pārbaudi jau bez potenciālo vaininieku brīdināšanas.

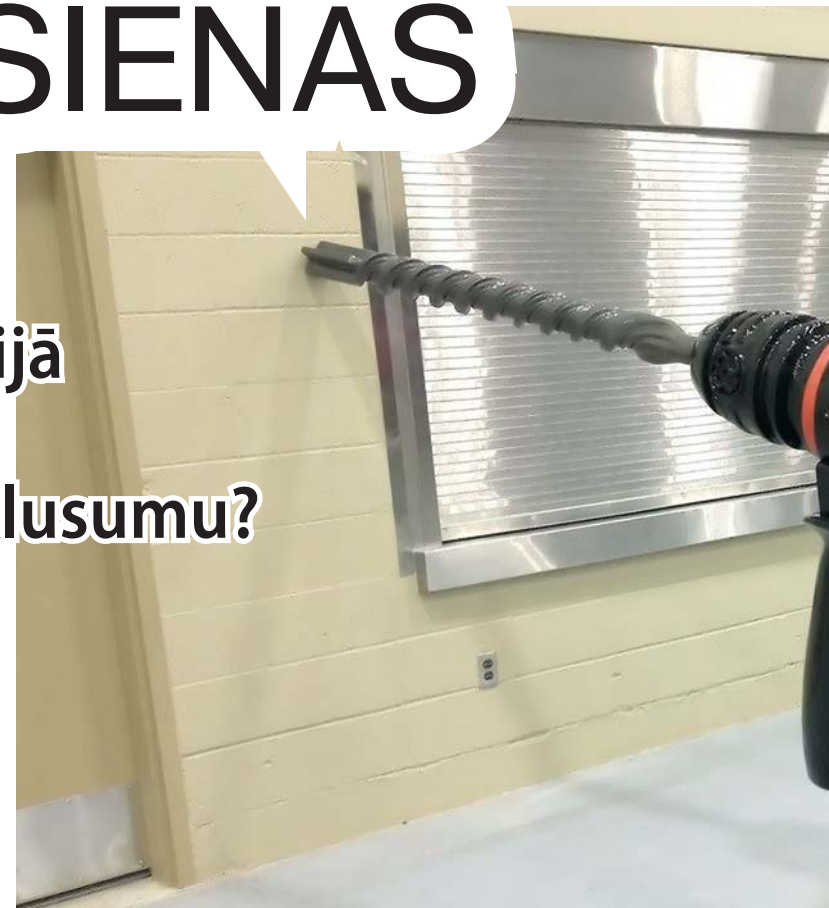
– **Vai varat ierasties arī naktī, ja ražošanas līnijas visskaļāk darbojas tieši šajās stundās?**

– Diemžēl Veselības inspekcija nav operatīvais dienests, kuram gatavībā ir transports un inspektori. Taču, ja ir vajadzība, tad viss ir iespējams. Tieši šāds gadījums izrādījās ostas darbība Zvejniekiemā. Ar mājas iedzīvotājiem mums bija noruna: “Kolīdz sāksies baļķu iekraušana, tā zvaniem!” Tikko naktī mums piezvanīja, tā braucām un vainīgos noķērām darbībā.

Kādēļ grūti sodīt trokšņojošus kaimiņus?

Maksimāli pieļaujamo trokšņa līmeni dzīvojamās telpās nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr. 76 *Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*.

Daudzstāvu apdzīvojamās teritorijas apbūves iedzīvotājiem ir noteikti šādi trokšņa robežlielumi – dienas (no 7.00 līdz 19.00) un vakara (no 19.00 līdz 23.00) laikā noteiktais līmenis nedrīkst pārsniegt 35 dB, bet naktī (no 23.00 līdz 7.00) – 30 dB. Salīdzinājumam – normāla saruna, cilvēkiem stāvot metra attālumā vienam no otra, var sasniegt 40 dB, televizors darbojas aptuveni 60 dB skaļumā, elektriskais zāģis – 100 dB.

IZREMONTĒT MĀJU PAR PUSCENU?

Rīgas dome ir pasludinājusi bezprecedenta akcijas ideju: daudzdzīvokļu mājas varēs saņemt 50% pašvaldības līdzfinansējumu remontdarbu veikšanai. Ko varēs remontēt un kā saņemt naudu – uzziniet vairāk!

Reforma, kuru piedāvā Rīgas dome, vispirms ir vēsta uz to, lai palīdzētu daudzdzīvokļu namu iedzīvotājiem izveidot dzīvokļu īpašnieku biedrības (DzīB).

■ Priekšlikums ir vienkāršs – ja dzīvotājam daudzdzīvokļu mājā, nav būtiski, kas māju apkalpo – pašvaldības uzņēmums “Rīgas namu pārvaldnieks” vai privāta namu pārvalde, ir jāizveido dzīvokļu īpašnieku biedrība. Dome pat ir gatava sniegt maksimālu administratīvu palīdzību biedrības izveidē, piemēram, organizējot bezmaksas kursus māju vecākajiem (tos beiguši jau vairāk nekā 300 rī-

dzinieku). Šajosursos tiek sniegtas pamatzināšanas māju apsaimniekošanas juridiskajos un tehniskajos jautājumos.

■ Pēc tam, kad izveidota biedrība, Rīgas dome jūsu mājai nākamo četru gadu laikā piešķir 50% līdzfinansējumu visiem remontdarbiem, kurus veiksiet savā mājā – sākot no pastkastīšu nomainīšanas līdz ēkas siltināšanai. Tas nozīmē, ka ar savu uzkrājumu un domes līdzfinansējumu radīsies iespēja nākamo četru gadu laikā remontdarbus veikt uz pusi lētāk vai arī paveikt divas reizes vairāk.

Turklāt, lai dzīvokļu īpašniekiem būtu vienkāršāk nodrošināt savu līdzfinansējuma daļu, visi dzīvokļi pēc dzīvokļu īpašnieku biedrības izveides divus nākamus taksācijas gadus saņems nekustamā īpašuma nodokļa atlaides 90% apmērā.

Kad sāksies programma?

Par jaunajiem noteikumiem, kas skars atlaides nekustamā īpašuma nodoklim, un par līdzfinansējumu namu remontiem Rīgas domes sēdē spriedīs jau maija sākumā. Šie noteikumi tiks attiecināti arī uz tām mājām, kas jau iepriekš ir izveidojušas dzīvokļu īpašnieku biedrības. Mēs noteikti paziņosim, ko nolems domes deputāti. **K**

Padomju gados spēkā bija ļoti li- dzīgas normas. Taču to izmērīšanas metodika ievērojami atšķīrās – iepriekš inspektori fiksēja maksimālo trokšņu līmeni un neņēma vērā tā ilgumu. Tas nozīmē, ka pietika uzņēmumam pat- rokšņot kaut vai skaitītas minūtes dien- naktī, un viss varēja beigties ar sodu vai pat aizliegumu izmantot konkrētās iekārtas.

– Tagad laboratorija mēra ne tikai trokšņa līmeni, bet arī tā ilgumu, – stāsta A. Grundmane. – Ja troksnis cil- vēkiem traucē 20% no nosacītās dien- nakts daļas – dienas, vakara vai nakts, tad trokšņa stiprumu izdala uz visām perioda stundām.

Šāda mērījumu metodika vienkār- šam cilvēkam var būt grūti saprotama, bet viens gan top skaidrs – pierādīt, ka troksnis pārsniedz normu, nav vienkār- šī. Piemēram, kā lai sūdzas par grabošu liftu, kurš trokšņo tikai retumis un no- teikti ne vairākas stundas?

Vaicā lasītāji

✉ **“Dzīvoju Dārziema rajonā Rīgā (precīza adrese nav būtiska). Nesen nopirku sekciju un, kaut arī strādāju līdz 19.00, uzaicināju meistar- u pirkuma salikšanai. Lai pieliktu plauktus, nācās urbt, un troksnis nebija no patīkamajiem. Pulks- tenis jau tuvojās desmitiem va- karā, kad pie manis “ielauzās” kaimiņiene ar draudiem izsaukt policiju. Apsaimniekošanas uz- ņēmumā man darīja zināmu, ka tagad vairs nedrīkst trokšņot līdz 23.00, to nedrīkst darīt vispār. Tātad, ja cilvēks ir izdomājis savā dzīvoklī kaut ko skrūvēt, urbt vai remontēt, viņam ir jāsaņem savu kaimiņu rakstiska atļauja?”**

Aijas Grundmanes piebilde:

– Pārkaņot sabiedriskās kārtības noteikumus nav atļauts ne dienas, ne

nakts laikā. Taču šinī gadījumā priekš- plānā izvirzās jautājums par komuni- kāciju. Nav iespējams veikt remontu bez trokšņa, bet ir iespējams sarunāt ar kaimiņiem – laikus brīdināt viņus par iepļānotajiem darbiem, vienoties par izpildes laiku un nekad netrokšņot pēc atļautā laika – 23.00. Kaimiņiem ir tiesības izsaukt inspekcijas pārbaudi, bet pierādīt, ka aiz sienas notieko- šais remonts grauj viņu veselību, būs ļoti grūti, jo urbja radītais troksnis ir īslaicīgs un var izraisīt dusmas, ne sa- slimšanu.

Ja kaimiņi savstarpēji nespēj vie- noties par remontdarbiem, ballītēm un citiem jautājumiem, tad viņiem ir tiesī- bas izsaukt municipālo policiju.

✉ **“Dzīvoju daudzstā- vu dzīvojamajā mājā un pirms kāda laika saklausīju dzīvoklī nepārtrauktu troksni – smalku dūkoņu. Kā jau bez iz- skaidrojuma, troksnis piesaistīja manu uzmanību. Izrādījās, ka skaņa nāk no kāpņu telpas. Nak- tīs devos meklēt dūkoņas avotu. Izrādījās, ka trokšņa avots bija vai nu interneta provaidera, vai kabeļtelevīzijas aprīkojuma dūk- šana. Šie pakalpojumu sniedzē- ji mūsu mājā parādījās nesēn. Troksnis neliels, bet iedzīvotā- jiem bojā nervus un liek domāt, ka ar aprīkojumu kaut kas nav kārtībā.”**

– Beidzamajos gados daudz- dzīvokļu mājās parādās daudz pa- pildaprīkojuma. Parasti vislielākās problēmas rada elektrības skapji un siltummezgli. Mēs veicam šo iekārtu radītā trokšņa mērījumus, taču izrā- dās, ka cilvēkiem tik daudz netrau- cē trokšņa stiprums, cik tonalitāte. Diemžēl pēc šāda parametra mēs nevaram pieprasīt minētās iekārtas darbības pārtraukšanu. **K**

TARAKĀNUS UZVEICĀM, BET PĀRVALDNIIEKS IGNORE!

“Nesen mūsu ģimene no vecas koka mājas pārcēlās uz labiekārtotu dzīvokli Kengaragā. Māja pieder kooperatīvam. Mūsu priekam nebūtu robežu, ja vien to nenomāktu milzīga izmēra tarakāni. Savā dzīvē nebiju tarakānus pat redzējis, kā lai zinu, kā ar tiem cīnīties? Gāju uz kooperatīvu ar lūgumu veikt dezinfekciju pagrabā un kāpņu telpā, bet man atteica. Tarakānus redzēju arī kāpņu telpā – viņi lien no visurienes, arī caur logu pa ārsienu no kaimiņienes dzīvokļa. Māja kopumā pieklājīga, varbūt tādēļ neviens no kaimiņiem neatzi- na esošo problēmu. Taču stāvā, kurā dzīvoju es, mitinās arī vecā sieviete ar suni, kurš netiek vests pastaigās. Kāpņu telpā smird, reizēm šķiet, ka smir- doņa spiežas cauri dzīvokļa sienām. Pārrunas un aprunāšanās par nepiecieša- mību dzīvokli reizēm izmazgāt, uz kaimiņieni neiedarbojas. Smirdoņa reizēm uzden nelabu dūšu.

Ko lai darām? Man ir mazs bērns. Kā lai iedarbojos uz kaimiņieni, un kā ap- saimniekotājam jāreaģē uz mūsu sūdzībām par tarakāniem? Manā dzīvoklī vi- sur izlikti tarakānu ķērāji, bet tie kustoņi taču pārvietojas pa visu māju, kurā ir sešas kāpņu telpas.”

Tatjana

Atbild Valsts veselības inspekcijas pārstāve **Ieva Raboviča:**

– Sūdzības par kukaiņiem un grau- zējiem vispirms jāadresē organizācijai, kas apsaimnieko minēto māju. Ja pār- valdnieks par ziņojumu neliekas ne zi- nis, nākamais solis – jāvērsas Veselības inspekcijā. Inspekcijai ir tiesības mājā veikt pārbaudi. Lai to panāktu, iedzīvo- tājiem savā iesniegumā jānorāda mājas adrese un kontaktpersonas koordinā- tes. Iesniegumu Veselības inspekcijā var iesniegt personīgi vai sūtīt pa pastu uz adresi: Klijānu ielā 7, Rīgā, LV-1012. Papildu informāciju var uzzināt pa tāl- runi 67819685.

Šādi iedzīvotāju iesniegumi tiek iz- skatīti bez maksas.

Iedzīvotājiem der ielāgot, ka ne tikai pašvaldības vai valsts iestāžu, bet arī komerciālo un privātmāju īpašniekiem (daudzdzīvokļu mājā tie ir visu dzīvokļu īpašnieki) ir pienā-

kums uzturēt sev piederošo īpašumu un tā teritoriju tādā kārtībā, kas at- bilst higiēnas normu prasībām. Tas ietver arī kukaiņu un graužēju iznī- cināšanu.

Ja pārbaudes laikā inspekcijas pārstāvji mājā atradīs tarakānus, apsaimniekotājam tiks dotas divas nedēļas dezinfekcijas, dezinfekcijas un deratizācijas veikšanai (atkarībā no pārbaudē konstatētā pārkāpuma apjoma). Pēc tam pārvaldniekam ir pienākums informēt Veselības inspekciju par veiktajiem pasāku- miem.

Atgādinām, ka bieži no iedzīvotā- jiem tiek saņemtas sūdzības, kas pierāda viņu neizpratni par ap- saimniekošanas kārtību.

Iedzīvotāji sūdzas par to, ka ap- saimniekotājs neveic dezinfekciju viņa privātajā dzīvoklī. Atgādinām – apsaimniekotāja pienākums ir veikt dezinfekciju, dezinfekciju un deratizāciju mājas koplietošanas telpās: bēniņos, pagrabos un kāpņu telpās. Cīnīties ar kaitēkļiem savā dzīvoklī ir paša īpašnieka pienākums. **K**

KAS TAS IR – MĀJAS V

Iedzīvotājiem ir tiesības ievēlēt savu pilnvaroto personu un kontrolēt tās lēmumus! Aplūkojam pašas strīdīgākās situācijas

Liene VARGA

Daudzu Rīgas māju iedzīvotāji ievēl pilnvaroto personu vai pat veselu mājas padomi, tā viņi var sekmīgāk sadarboties ar nama pārvaldītāju un apsaimniekotāju. Bet, tā kā mājas vecāko darbība ir kas gluži jauns, cilvēkiem rodas ne mazums jautājumu: vai mājas vecākais viņus neapkrāps, kādas ir šīs personas pilnvaras, vai tā nepieņems mājai neizdevīgus lēmumus, kā kontrolēt šā cilvēka darbu?

Rīgā ir daudz sekmīgi strādājošu māju vecāko, taču ne jau visur vecākajiem uzreiz izdodas veiksmīgi sadarboties ar mājas iemītniekiem, jo cilvēki baidās tikt pievilti. Lūk, ko pastāstīja mūsu lasītāja Ludmila:

“Mūsu mājā Kurzemes prospektā notiek kaut kas dīvains. Viens kaimiņš ļoti vēlējas kļūt par mājas vecāko. Viņš sāka apstaigāt dzīvokļus, bet daudzi iedzīvotāji atteicās parakstīt balsošanas protokolu par mājas vecākā pilnvaru piešķiršanu šim cilvēkam. Tomēr pēc tam viņš pasludināja sevi par mājas vecāko un pat reģistrēja dzīvokļu īpašnieku biedrību, kurā bez viņa ir vēl divi vai trīs dzīvokļu īpašnieki.

Es kopā ar dažiem kaimiņiem gribēju aprunāties ar šo cilvēku, taču mums neizdevās ne viņu sastapt, ne dabūt viņa tālruna numuru. Drīz vien iedzīvotāji, kuriem bija iebildumi pret pašpasludināto pilnvarnieku, uzzināja, ka viņš atkal staigā jūt pa māju un vācot parakstus par remontu. Viņš atnāca arī pie manis, un es apjukumā parakstīju aptaujas lapu, jo mājā patiesi jau sen nav veikti nekādi remonta darbi.

Pēc tam mēs ar kaimiņiem attapāmies un sapratām, ka būtu jāredz kaut kādi dokumenti. Uzskatu, ka mājas vecākajam vajadzētu mums parādīt vismaz aptuvenu remonta tāmi un atklāt, kas veiks darbus: vai tas būs pašvaldības namu apsaimniekošanas uzņēmums vai arī kāda pašu iedzīvotāju izraudzīta firma. Diemžēl neko ne redzēt, ne uzzināt nav izdevies, mājas vecākais kāpņu telpās izlicis tikai balsošanas rezultātus. Mēs nekādi nevaram panākt tikšanos ar viņu.

Personiski mani visvairāk uztrauc tas, ka šis cilvēks, apejot lielāko daļu mājas iedzīvotāju, ir izveidojis dzīvokļu īpašnieku biedrību. Var taču gadīties, ka biedrības vārdā viņš pārņem mājas pārvaldīšanas tiesības un pats sāk to apsaimniekot. Kļīst baumas, ka viņš jau esot apsaimniekojis kaut kādas mājas, taču izputējis. Baidos, ka mans paraksts var tikt izmantots pavisam citā nolūkā, ne tajā, ko pasludināja apšaubāmais vecākais. Piemēram, ka ar minēto aptaujas lapu viņam izdodas pārņemt mājas pārvaldīšanu vai saņemt kredītu. Namu pārvalde mums palīdzēt nevar. Pat nevaru iedomāties, kur vēl varētu iet un klāstīt savas bažas.

Pievienoju mūsu mājas iemītnieku jautājumus. Lūdzu, publicējiet atbildes avīzē, jo līdzīgā situācijā taču var nokļūt jebkura māja!”

Atbildes uz mūsu lasītājas atsūtītajiem jautājumiem palīdzēja sagatavot Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta speciālisti.

Kas un kā ievēl mājas vecāko? Kāds dokuments apstiprina viņa pilnvaras?

Cilvēki bieži jauc tādus jēdzienus kā mājas vecākais, pilnvarotā persona un pārvaldnieks, tāpēc vispirms būs lietderīgi paskaidrot, ko nozīmē katrs no šiem terminiem. Mājas vecākā statuss Latvijas likumdošanā nav noteikts. Šim cilvēkam nav obligāti nepieciešama speciāla izglītība, vecāko vienkārši ievēl dzīvokļu īpašnieku kopība, lai viņš pildītu vidējā funkcijas starp mājas iedzīvotājiem un pārvaldnieku. Pārvēlēt mājas vecāko var tādā pašā veidā kā ievēlēt.

Savukārt pārvaldnieks ir pilngadīga un rīcībspējīga fiziskā vai juridiskā persona, kas uz pārvaldīšanas līguma pamata veic dzīvojamās mājas īpašnieka uzdotās pārvaldīšanas darbības. Šīs personas juridisko statusu nosaka *Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums*.

Lasītāja jautā, vai jebkurš dzīvokļa īpašnieks var pārņemt mājas pārvaldīšanu. Atbilde: nē, nevar, ja vien viņam nav piešķirtas attiecīgas pilnvaras. Tikai dzīvokļu īpašnieki kopsapulcē vai rakstiskas aptaujas veidā var pieņemt kopīgu lēmumu par to, kam uzticēt pārstāvēt savas mājas intereses. Par tādu pārstāvi var kļūt juridiska vai fiziska persona, kurai piešķirtās pilnvaras aprakstītas un nostiprinātas līgumā. Lai pieņemtu tādu lēmumu, “par” jānobalso dzīvokļu īpašniekiem, kas pārstāv 50 + vienu procentu mājā esošo dzīvokļu īpašumu.

Kas attiecas uz vienkārša starpnieka (mājas vecākā) ievēlšanu komunikācijai ar namu pārvaldi, pašvaldības SIA *Rīgas namu pārvaldnieks* ir ar mieru sadarboties ar personu, par kuru balsojuši īpašnieki, kas pārstāv 2/3 no mājā esošajiem dzīvokļu īpašumiem.

Lai ievēlētu personu, kas, pamatojoties uz pilnvarojuma līgumu, pārņem no pašvaldības mājas pārvaldīšanas tiesības, pietiek ar vienkāršu balsu vairākumu.

Mūsu mājā par vecāko ir balsojuši tikai daži kaimiņi, kas šo cilvēku atbalsta, pārējo viedokli neviens nav vaicājis. Vai tas ir pareizi?

Kā jau bija teikts, lai ievēlētu tā dēvēto mājas vecāko, nepieciešams, lai par viņu balsotu dzīvokļu īpašnieki, kas pārstāv divas trešdaļas dzīvojamajā mājā esošo dzīvokļu īpašumu.

Saskaņā ar *Dzīvokļa īpašuma likuma* 19. un 20. pantu lēmumu dzīvokļu īpašnieku kopība var pie-

ņemt vai nu kopsapulcē, vai arī rakstiskas aptaujas veidā. Abos gadījumos par pieņemamo lēmumu jābūt informētiem VISIEM dzīvokļu īpašniekiem. Ja mājā tiek sasaukta kopsapulce, ne vēlāk kā nedēļu pirms tās rakstveidā vai citā dzīvokļu īpašnieku kopības noteiktajā kārtībā uz to uzaicināms katrs dzīvokļa īpašnieks. Kopsapulcē ir lemttiesīga, ja tajā piedalās dzīvokļu īpašnieki, kuri pārstāv vairāk nekā pusi no visiem dzīvokļu īpašumiem. Ja mājā tiek rīkota aptauja, tās organizētājiem katram dzīvokļa īpašniekam jānosūta lēmuma projekts par izlemjamo jautājumu, dodot divas nedēļas laika atbildes apdomāšanai. Ja dzīvokļa īpašnieks noteiktajā termiņā nav sniedzis rakstveida atbildi, uzskatāms, ka viņš balsojis pret lēmuma pieņemšanu. Lēmuma pieņemšanu, vienkārši apstaigājot dzīvokļus ar aptaujas lapu, likums nepieļauj.

Vai dzīvokļu īpašnieki, kas nav piedalījušies mājas vecākā izraudzīšanā vai attapušies mazliet vēlāk, var apstrīdēt mājas vecākā statusu un pilnvaras? Kā to izdarīt?

Vispirms vajag pārliecināties, ka attiecīgā persona patiešām saņēmusi pilnvaras. Šis cilvēks var uzdoties par mājas vecāko, bet faktiski tāds nebūt, ja par viņu nav nobalsojušas 2/3 dzīvokļu īpašnieku. Ar kopsapulces protokolu var iepazīties pie pārvaldnieka.

Ja cilvēks tomēr ir atzīts par mājas vecāko, kaimiņi viņa pilnvaras var apstrīdēt, sasaucot jaunu kopsapulci vai veicot rakstisku aptauju.

Kādi dokumenti vajadzīgi iedzīvotāju pilnvarotam pārstāvim, lai pārņemtu mājas pārvaldīšanu? Kas pārbauda šo dokumentu esamību un pareizību un pienem lēmumu par mājas nodošanu?

Kā jau minēts, vienkāršs mājas vecākais, kam īpašnieki nav piešķirusi īpašas pilnvaras, māju nekādā veidā pārņemt nevar. Ja dzīvokļu īpašnieku kopība pieņem attiecīgu lēmumu, pašvaldība mājas pārvaldīšanas tiesības var nodot vai nu dzīvokļu īpašnieku biedrībai, vai arī ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai. Šai gadījumā “par” jānobalso īpašniekiem, kas pārstāv vairāk nekā pusi no mājā esošajiem dzīvokļu īpašumiem.

Konsultācijas mājas pārņemšanas jautājumos un metodisko palīdzību dokumentu sagatavošanā sniedz Rīgas domes Mājokļu un vides departaments Rīgā, Brīvības ielā 49/53 (5. stāvs, 512. kabinets).

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas tiesību nodošana (no pašvaldības – dzīvokļu īpašniekiem) notiek trijos posmos.

■ Dzīvokļu īpašnieki pieņem lēmumu par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesību pārņemšanu un šai nolūkā izveido dzīvokļu īpašnieku biedrību vai ar savstarpēju līgumu pilnvaro kādu personu (fizisku vai juridisku) veikt šo tiesību pārņemšanu, abos gadījumos parakstot savstarpēju dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumu, kurā noteiktas pārvaldnieka un dzīvokļu īpašnieku tiesības un pienākumi. Lēmumu var apstrīdēt tiesā, kura to var atzīt par nelegitīmu. Tas notiek gadījumos, kad lēmums

VECĀKAIS?

■ Īpašuma departaments un dzīvokļu īpašnieku pārstāvis paraksta mājas nodošanas-pieņemšanas aktu un līgumu par dzīvojamās mājas neprivatizētās daļas pārvaldīšanu (ja ir neprivatizēti dzīvokļi), un pēc tam kopīpašuma pārvaldīšanas tiesības pārņem dzīvokļu īpašnieku kopība. Ne vēlāk kā mēnesi pēc mājas pārņemšanas pašvaldības namu pārvaldnieks nodod īpašnieku biedrībai vai mājas pilnvarotajai personai visus ar mājas pārvaldīšanu saistītos dokumentus, tiesības un pienākumus, kā arī neizlietotos līdzekļus un mantu.

Jāatceras, ka, pārņemot mājas pārvaldīšanas tiesības, dzīvokļu īpašniekiem ir tiesības noslēgt pārvaldīšanas un apsaimniekošanas līgumu ar iepriekšējo pārvaldnieku, bet viņi iegūst plašākas pilnvaras kontrolēt mājas līdzekļus, uzdot namu pārvaldei dažādus darbus, izraudzīties remontdarbu veicējus.

Rīgas domes Īpašuma departaments ir struktūra, kas pieņem dzīvojamo māju pārvaldīšanas tiesību pārņemšanas pieteikumus un pārbauda īpašnieku kopības lēmumu likumību, kā arī sniedz konsultācijas īpašniekiem visos mājas pārņemšanas posmos.

Kā mēs varam apstrīdēt mājas nodošanu, ja uzskatām, ka mūsu paraksti iegūti ar viltu, iedodot parakstīt pavisam citu dokumentu?

Parakstot jebkuru lēmumu, dzīvokļu īpašniekiem jāpārliecinās, ka aptaujas lapā tiešām rakstīts attiecīgā lēmuma teksts (nekādā gadījumā nedrīkst parakstīties uz lapas, kur ir vieta tikai parakstiem, jo to patiešām var pievienot pavisam cita lēmuma projektam).

Ja dzīvokļa īpašnieks uzskata, ka viņa paraksts ir viltots, viņam jāvērsas policijā.

Vai gadījumā, ja rodas aizdomas par iespējamu krāpniecību, mēs varam jau laikus vērsties Rīgas domē, lai mūsu māju nenodotu attiecīgajai dzīvokļu īpašnieku biedrībai? Kas šai nolūkā vajadzīgs?

Ja protests tiks iesniegts konkrētās mājas dzīvokļu īpašnieku vairākuma vārdā, Rīgas domes Mājokļu un vides departaments kopīgi ar Īpašuma departamentu izvērtēs situāciju un apstādinās mājas pārvaldīšanas tiesību nodošanas procesu.

Vai Rīgas domei ir pienākums darīt zināmu mājas iedzīvotājiem, ka dzīvokļu īpašnieku biedrība vai mājas vecākais ir vērsies Mājokļu un vides departamentā, lai pārņemtu māju?

Atgriezīsimies pie tā, par ko jau runājām: Rīgas domes iestādes NEKAD nenodos mājas pārvaldīšanas tiesības vienkāršam mājas vecākajam. Toties māja tiks nodota dzīvokļu īpašnieku biedrībai (kooperatīvajai sabiedrībai) vai mājas pilnvarotajai personai, ja par to būs balsojusi vairāk nekā puse dzīvokļu īpašnieku.

Rīgas domei nav pienākums ziņot mājas īpašniekiem, ka viņu pilnvarotā persona ir pieprasījusi tai nodot mājas pārvaldīšanas tiesības. Mājokļu un vides departaments tikai izvērtē dokumentu atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Vai mums būs ļauts dibināt otru dzīvokļu īpašnieku biedrību, lai īpašnieku vārdā godīgi pārvaldītu māju, vai arī pārvaldīšanas tiesības uz visiem laikiem tiks nodotas pirmajai mājā nodibinātajai biedrībai?

Mājā citu pēc citas var dibināt neskaitāmas īpašnieku biedrības, bet māju pārvaldīt varēs tikai tā biedrība, kuru tam būs pilnvarojusi paši dzīvokļu īpašnieki. Ja māju pārvalda biedrība, kurā apvienojies vairākums dzīvokļu īpašnieku, nav jēgas dibināt jaunu. Daudz prātīgāk būs biedrības biedriem ievēlēt jaunu priekšsēdētāju vai valdi.

Ja māju pārvalda juridiska persona, kas nav īpašnieku biedrība, vai ar biedrības darbību neapmierinātie dzīvokļu īpašnieki kaut kāda iemesla dēļ nevar pārvēlēt valdi, īpašnieki vispārējā balsošanā var izvēlēties citu pārvaldnieku.

Vai vispār var tikt reģistrēta dzīvokļu īpašnieku biedrība, kurā apvienojušies tikai divi trīs cilvēki?

Dzīvokļa īpašuma likumā nav norādīts, cik dzīvokļu īpašniekiem jābūt īpašnieku biedrībā. Toties *Biedrību un nodibinājumu likumā* teikts, ka biedrības dibināšanai pietiek ar diviem cilvēkiem. Bet tādai biedrībai tiesības pārņemt no pašvaldības mājas pārvaldīšanu ir tikai tad, ja par šādu lēmumu balsojuši īpašnieki, kas pārstāv vairāk nekā 50

procentus no attiecīgajā mājā esošajiem dzīvokļu īpašumiem.

Ko nozīmē pats īpašnieku biedrības izveides fakts? Vai tā pret mūsu gribu var pārstāvēt dzīvokļu īpašnieku intereses, un, ja var, tad kādās sfērās?

Pats biedrības izveides fakts nozīmē tikai to, ka dzīvokļu īpašnieki ir izpildījuši likuma *Par valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizāciju un Dzīvokļa īpašuma likuma* prasības. Taču, lai pārņemtu mājas pārvaldīšanas tiesības, biedrībai nepieciešams dzīvokļu īpašnieku kopības lēmums, kas tieši šai biedrībai ir tiesības pārvaldīt māju. Tāpat kā pilnvarotās personas gadījumā, arī par pilnvaru piešķiršanu biedrībai jābalso dzīvokļu īpašniekiem, kas pārstāv dzīvokļu īpašumu vienkāršu vairākumu.

Jāatceras, ka pareizi pieņemts īpašnieku lēmums ir saistošs arī tiem īpašniekiem, kuri balsojuši pret vai atturējušies.

Vai dzīvokļu īpašnieku biedrība vai mājas vecākais, pat ja par to balsojis 51 procents dzīvokļu īpašnieku, var mājas vārdā pārņemt bankā kredītu?

Dzīvokļu īpašnieku biedrībai par kredītu jāpieņem atsevišķs lēmums, tālākais ir bankas ziņā. (Redakcijas vārdā piebildīsim, ka bankas sākušas visai piesardzīgi piešķirt kredītus un parasti pieprasa, lai par aizņēmumu būtu nobalsojuši vismaz 75 procenti dzīvokļu īpašnieku).

Kas notiks, ja vakar lielākā daļa Kiedzīvotāju pieņēma lēmumu par remontu mājā, bet šodien atkal vairākums ir nobalsojis pret remontu? Kuru no lēmumiem pārvaldniekam vajadzētu ņemt vērā?

Ja vairākums dzīvokļu īpašnieku balso par iepriekš pieņemtā lēmuma atcelšanu, par to jāinformē pārvaldnieks, nododot viņam no jauna sasauktās kopsapulces vai balsošanas protokolu. Ja iedzīvotāji ātri mainījuši lēmumu, remonts, protams, netiks sākts. Bet pašvaldības SIA *Rīgas namu pārvaldnieks* katru tādu gadījumu izvērtē atsevišķi. Ja starp atšķirīgo lēmumu pieņemšanu pagājis ilgāks laiks, iespējams, ka uzņēmums jau noslēdzis līgumu par darbu izpildi un tie jau sākti. Tādā gadījumā atcelt remontu nav iespējams. **K**

pieņemts, pārkāpjot *Dzīvokļa īpašuma likuma* normas. Prasību var iesniegt triju mēnešu laikā kopš brīža, kad attiecīgais dzīvokļa īpašnieks uzzinājis vai viņam vajadzēja uzzināt par īpašnieku kopsapulces lēmumu, bet ne vēlāk kā gadu pēc lēmuma pieņemšanas.

■ Īpašuma departaments pēc visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas gatavo Rīgas domes priekšsēdētāja lēmumu par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesību nodošanu dzīvokļu īpašniekiem un sagatavo parakstīšanai mājas nodošanas-pieņemšanas aktu.

KO SAKA LIKUMS

■ Kopsapulces sasaukšanas kārtība aprakstīta divos likumos. Pārņemot no pašvaldības dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesības, jāievēro likuma *Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju* normas (51. un 51.¹ pants), kā arī *Dzīvokļa īpašuma likuma* prasības. Savukārt visi pārējie kopīgie lēmumi mājā tiek pieņemti tikai *Dzīvokļa īpašuma likumā* noteiktajā kārtībā.

■ *Dzīvokļa īpašuma likuma* 19. pants nosaka dzīvokļu īpašnieku kopsapulces sasaukšanas un norises kārtību. Piemēram, uzaicinājums uz kopsapulci ne vēlāk kā nedēļu pirms tās jānosūta vai pret parakstu jānodod katram dzīvokļa īpašniekam. Uzaicinājumu īpašniekiem var nodot arī citā veidā, piemēram, nosūtīt pa e-pastu, bet

par šādu kārtību iepriekš jānobalso dzīvokļu īpašnieku kopībai. Uzaicinājumā jānorāda kopsapulces norises vieta, laiks un darba kārtība.

■ *Dzīvokļa īpašuma likuma* 16. pants nosaka, ka dzīvokļu īpašnieku kopības lēmums ir saistošs ikvienam dzīvokļa īpašniekam, ja "par" balsojuši dzīvokļu īpašnieki, kas pārstāv vairāk nekā pusi no dzīvojamā mājā esošajiem dzīvokļu īpašumiem.

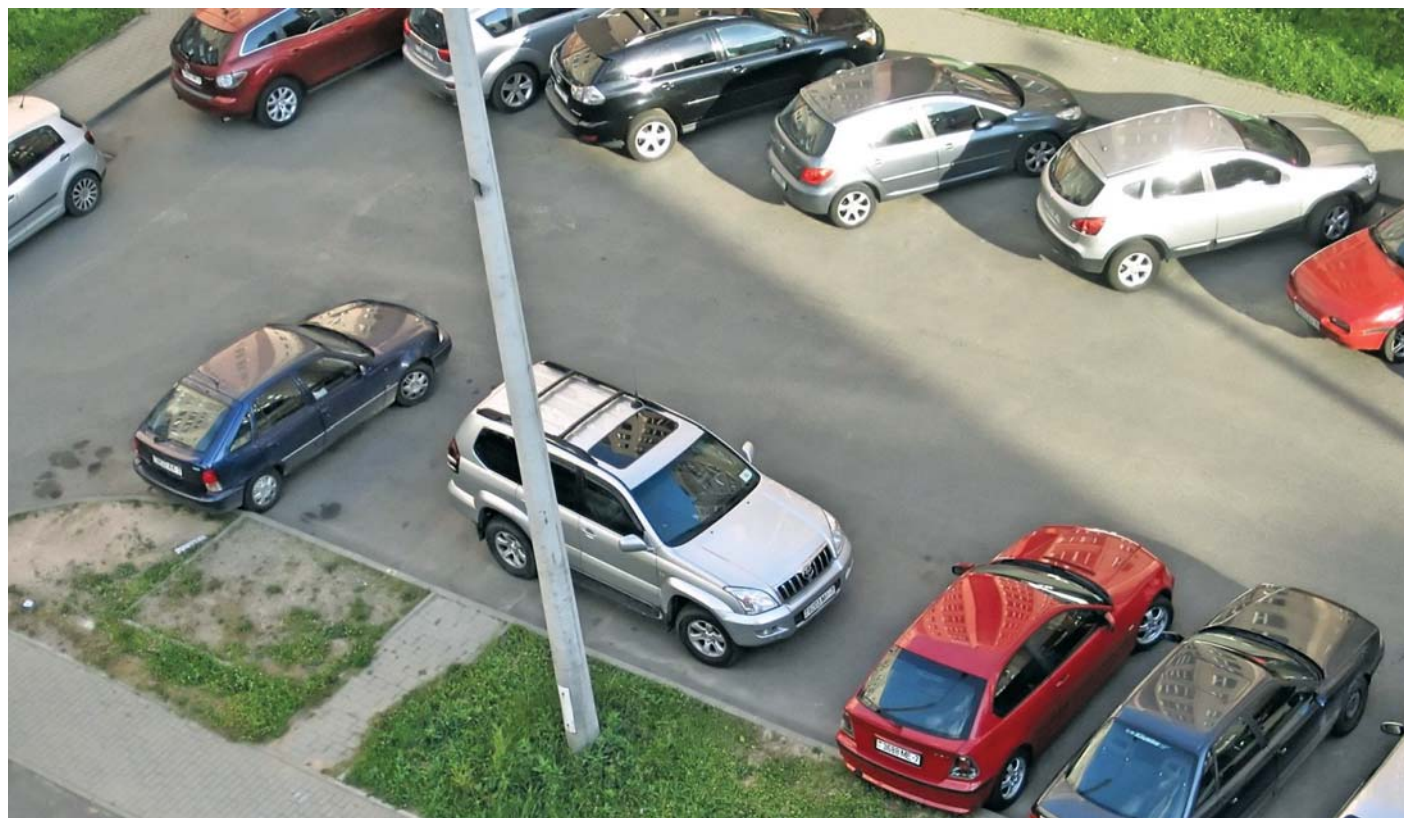
■ Saskaņā ar *Dzīvokļa īpašuma likuma* 20. pantu dzīvokļu īpašniekiem ir tiesības pieņemt lēmumus, nesaucot dzīvokļu īpašnieku kopsapulci, – aptaujas veidā, ja vien dzīvokļu īpašnieku kopība nav noteikusi, ka attiecīgais jautājums izlemjams tikai dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē.

■ Dzīvokļu īpašnieku biedrību mājā var nodibināt arī jebkuri divi īpašnieki, bet tā būs tikai sabiedriska organizācija bez tiesībām pārstāvēt māju. Tādas tiesības biedrībai var dot tikai dzīvokļu īpašnieku kopība, ja par to balso dzīvokļu īpašnieki, kas pārstāv vairāk nekā pusi no mājā esošajiem dzīvokļu īpašumiem. Dzīvokļu īpašnieku kopībai arī jānoslēdz ar biedrību mājas pārvaldīšanas pilnvarojuma līgums, un arī par to jānobalso īpašniekiem, kas pārstāv vairāk nekā pusi no mājā esošajiem dzīvokļu īpašumiem.

■ Normatīvajos aktos nav tāda jēdziena kā mājas vecākais, bet pašvaldības SIA *Rīgas namu pārvaldnieks* ir ar mieru sadarboties ar personu, par kuru balsojušas ne mazāk kā 2/3 dzīvokļu īpašnieku.

AUTOMAŠĪNU NOVĪETOŠĀS SEŠI SOĻI LĪDZ MĒRĶIM

Automašīnu stāvvietas pie dzīvojamās mājas, kas paredzētas tikai tās iedzīvotājiem, nav sapnis, bet dzīvē īstenojama lieta. Pašlaik Rīgā šādu stāvvietu kļūst arvien vairāk, dažas no tām pat ir norobežotas un aprīkotas ar barjeru. Kas būtu jādara dzīvokļu īpašniekiem, lai viņiem būtu pašiem sava autostāvvietā? Pieredzē dalās Nīcgales ielas 33 dzīvokļu īpašnieku biedrība. Slēgta tipa autostāvvietas savā pagalmā tā izveidoja pirms diviem gadiem, un kopš tā brīža vairs nav problēmu ar automašīnu novietošanu.

Pirmais solis: noskaidrojam sava zemesgabala robežas

Stāsta **Raisa Panasko**, īpašnieku biedrības "Nīcgale 33" valdes locekle: "Vēl pirms dažiem gadiem mūsu pagalmā burtiski bija pārbļīvēts ar automašīnām. Tajā savas mašīnas novietoja četru (gan mūsu, gan vēl tuvumā esošo trīs) māju iedzīvotāji. Taču teritorija neliela, tāpēc daži automašīnu vadītāji, pārkāpjot jebkādas tiesību normas, savus spēkratus novietoja pavisam necīgajā zaļajā zonā pagalma vidū, kā arī tieši pretī ieejas durvīm, aizšķērsojot ceļu atkritumu savākšanas, ātrās medicīniskās palīdzības, ugunsdzēsēju vai avārijas dienestu transportam. Turklāt mūsu mājas iedzīvotājiem, kuri darbu beidza vēl vakara stundā, atgriežoties mājās, brīvu vietu automašīnu novietošanai vairs nebija, jo tur savas automašīnas bija novietojuši kaimiņu māju iedzīvotāji. Ilgu laiku uzskatījām, ka nekā nav līdzams, līdz pievērsām uzmanību tam, ka tieši mūsu mājas sētnieks, nevis sētnieks no kaimiņu mājas nez kāpēc uzkopj visu pagalmu. Namu pārvaldē paņēma plānu, uzmanīgi to aplūkojām un bijām pārsteigti: izrādās – viss pagalmā ir mūsu īpašums. Mēs par šo teritoriju maksājam nekustamā īpašuma nodokli, kā arī maksājam par tās uzkopšanu. Tad arī radās doma nepiederošiem liegt piekļuvi mūsu zemei un ierīkot šeit savas autostāvvietas."

SIA Rīgas namu pārvaldnieks (RNP) komentārs: "Tie ir visai izplatīti maldi, kas iesakņojušies vēl no padomju laikiem, ka mājas pagalmā ir kopējs visām tuvumā esošajām ēkām. Visa zeme ir sadalīta zemesgabalos, un katram no tiem ir savs konkrēts īpašnieks. Noskaidrot dzīvojamajai mājai piesaistītās teritorijas robežas – viens no pirmajiem un svarīgākajiem pasākumiem, kas veicams dzīvokļu īpašniekiem. Tas, ka, piemēram, četras mājas vieno vienots pagalmā, nenozīmē, ka māju pagalma teritorijas robežas ir sadalītas vienādi. Mājām var būt piesaistīti ļoti atšķirīgi zemesgabali gan izmēra, gan atrašanās vietas ziņā."

Otrais solis: sasaucam sapulci

Dzīvokļu īpašnieku biedrības valdes locekle **Raisa Panasko:** "Lai izlemtu, kā labāk izmantot šo zemesgabalu, sasaucam īpašnieku sapulci. Ierasties aicinājam ne automašīnu, bet dzīvokļu īpašniekus. Īrnieki netika ņemti vērā, jo saskaņā ar likumu viņi šādās sapulcēs nav balsstiesīgi. Lai pieņemtu lēmumu, nepieciešams dzīvokļu īpašnieku balsu vairākums. Praktiski visi, kas bija ieradusies uz sapulci, uzskatīja, ka pagalmā nepieciešams ierīkot automašīnu stāvvietas un jāizbeidz svešu automašīnu novietošana pie mūsu mājas."

Tiesa, mēs vispār nesapratām, ka tas īstenojams no tehniskā viedokļa. Nezinājām, cik aizlie-

guma zīmju jāizvieto, vai drīkst ierīkot barjeru. Tikai speciālisti var noteikt, pa kādiem piebraucamiem ceļiem var nokļūt pagalmā, vai atļauts šajā vietā norobežot satiksmi utt. Par laimi, skraidīt pa kabinetiem un meklēt šādus speciālistus mums pašiem nenācās – visas rūpes par to uzņēmās namu pārvalde."

RNP komentārs: "Patiešām, lai atvieglotu dzīvi mūsu klientiem, visus saskaņojumus ar citām iestādēm un atbildīgām personām Rīgas namu pārvaldnieks veic pats. Uz to attiecas arī sarunas ar zemes īpašniekiem, jo mēdz būt situācijas, kad zeme, uz kuras atrodas ēka vai ēkai piegulošais pagalmā, pieder ne dzīvokļu īpašniekiem un arī ne pašvaldībai, bet trešajām personām, ar kurām noslēgts zemes nomas līgums. Ja īrnieki šajā teritorijā vēlas ierīkot autostāvvietas, nepieciešama zemes īpašnieka piekrišana, un mēs paši ar viņu vienojamies. Tieši tāpat RNP uzņemas rūpes par topošo autostāvvietu tehnisko jautājumu saskaņošanu ar Latvijas valsts ceļu speciālistiem."

Gadījumā, ja dzīvokļu īpašniekiem rodas jautājumi vai neskaidrības, kā pieņemt kopības lēmumu par automašīnu iebraukšanu un novietošanu pagalmā, RNP mājaslapā ir pieejami divi dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu paraugi, kuros norādīts nepieciešamais balsu skaits procentos (atbilstoši ēkas dzīvokļu īpašumu skaitam) noteiktā jautājumā, lai varētu pieņemt lēmumu "par".

SVARĪGI! Lēmumu par auto iebraukšanas un novietošanas kārtības noteikšanu jāpieņem dzīvokļu īpašnieku kopībai ar balsojumu, kurā "par" balso 2/3 no visiem ēkas dzīvokļu īpašniekiem (dzīvokļu īpašumu pārstāvjiem). Balsojuma "par" skaits ir atkarīgs no tā, ko tieši mājas dzīvokļu īpašnieki vēlas – kas norādīts lēmumā. Mājaslapā www.rnparvaldnieks.lv pieejamajos kopības lēmumu paraugos norādīts, kādu lēmumu pieņemot kādam jābūt balsu skaitam (atverot paraugu, pirmajā lapā slīpraks-

tā ir atzīme, kādam balsu skaitam jābūt "par" katrā konkrētā lēmumā).

Piemēram:

Nepieciešams 2/3 mājas dzīvokļu īpašumu pārstāvju balsu, ja lēmums ir par pilnvarojuma došanu noteiktai personai saziņai ar pārvaldnieku (RNP), tostarp dzīvokļu īpašnieku vārdā iesniegt un saņemt dokumentus, parakstīties, kur tas vajadzīgs, kā arī veikt citas nepieciešamās darbības jautājumos, kas saistīti ar aizlieguma zīmju saskaņošanu, uzstādīšanu u.tml.;

2/3 balsu nepieciešams, ja dzīvokļu īpašnieki vēlas uzstādīt aizlieguma zīmi/-es, kā arī noteikt atļauju izsniegšanas kārtību (izsniedzamo atļauju skaitu uz vienu dz. īp. u. tml.).

Trešais solis: izvēlamies finansējuma avotu

Dzīvokļu īpašnieku biedrības valdes locekle **Raisa Panasko:** "Lai arī sākumā nezinājām, par kādu summu ir runa, sapratām, ka pārmēru liela tā nevarētu būt. Mūsu taču nav maz, 72 dzīvokļi, – sadalīsim uz visiem un samaksāsim visu vienā reizē. Tāpēc sapulces protokolā norādījām, ka prasām izdevumus, kas saistīti ar autostāvvietu izbūvi, iekļaut kārtējā rēķinā. Pasteidzoties notikumiem priekšu, pateikšu, ka katra dzīvokļa īpašniekam bija jāmaksā apmēram 11 latu (tad vēl nebija ieviesti euro). Šo protokolu aiznesām uz namu pārvaldi."

RNP komentārs: "Protokolā noteikti jābūt norādītam autostāvvietu izveides finansējuma avotam. Dzīvokļu īpašniekiem ir divi varianti – vai nu norēķinātās iespējami īsā laikā, lūdzot namu pārvaldei uzkrājuma veidošanu par stāvlaukuma ierīkošanu iekļaut kārtējās komunālo pakalpojumu rēķinos, vai arī šos izdevumus samaksāt no jau esošā mājas uzkrājuma līdzekļiem."

Ceturtais solis: nosakām, cik atļauju mājai vajag

Dzīvokļu īpašnieku biedrības valdes locekle **Raisa Panasko:** "Pēc tam namu pārvalde izsniedza speciālas veidlapas, kurās bija jānorāda visu dzīvokļu īpašniekiem piederošo automašīnu reģistrācijas numuri, īpašnieku uzvārdi un dzīvokļu numuri. Tad mēs beidzot visus saskatījām. Diemžēl pieredzes trūkuma dēļ mums toreiz neienāca prātā precīzi noteikt, cik atļauju uz vienu dzīvokli izsniegt. Bija divu veidu caurlaides: vārda caurlaide, kurā norādīts konkrētās automašīnas numurs, un viesu caurlaide bez numura, lai to varētu izmantot jebkurai automašīnai. Daži iedzīvotāji ņēma divas, trīs un pat četras viesu caurlaides. Biedrības valde tajā nesaskatīja neko sliktu līdz brīdim, kad atklājās, ka mūsu caurlaides izmanto blakus māju iedzīvotāji. Tās viņiem bija iedevušī divu mūsu mājas dzīvokļu īpašnieki. Es pat nezinu, vai viņi tāpat vien padalījās vai arī naudu par to saņēma... Pats par sevi saprotams, ka svešajiem caurlaides mēs atņēmām. Un izdarījām secinājumus – tagad, saņemot atļauju, lūdzam dzīvokļa īpašniekam parakstīties, ka viņš apņemas nenodot caurlaidi nevienai citai personai."

RNP komentārs: "Tas ir būtiski – izvērtēt, cik automašīnu var novietot mājas pagalmā,

ANA PAGALMĀ:

cik automašīnu pieder mājās iedzīvotājiem un kāds ir optimālais skaits, cik caurlaižu izsniegt vienam dzīvokļa īpašniekam. Teorētiski – kā īpašnieku biedrība nolems, tā būs. Pat, ja simt caurlaižu vienam dzīvoklim, lūdzu, – RNP to nodrošinās, taču tādā gadījumā pārpildītā stāvlaukuma problēma paliks neatrisināta. Ir bijušas situācijas, kad dzīvokļu īpašnieki pieprasīja un saņēma daudz atļauju, un pēc tam sāka tās nodot citiem, iespējams, pārdot par naudu citu māju iedzīvotājiem.

Praksē pierādījās: optimālais variants ir izvērtēt, cik caurlaižu vienam dzīvokļa īpašumam var piešķirt, nosakot, kādas caurlaides var būt – ar vai bez reģistrācija numura. Ar to pilnībā pietiek. Jāņem vērā arī tas, ka caurlaides tiek izsniegtas tikai dzīvokļu īpašniekiem. Īrnieki caurlaides nesaņem. Vienīgais izņēmums – ja dzīvokļa īpašnieks īrniekam izsniedzis atbilstošu pilnvaru.

“Tiesa, daži kaimiņu māju iedzīvotāji nevarēja nomierināties un reiz kādā naktī nozāģēja vienu no zīmēm. Viņus neapturēja pat tas, ka stabs bija no metāla.”

Piektais solis: izvietojam zīmes

Dzīvokļu īpašnieku biedrības valdes locekle **Raisa Panasko**: “Namu pārvaldē mūs informēja, ka saskaņā ar speciālistu slēdzienu, lai ierīkotu autostāvvietas mūsu pagalmā, jābūt uzstādītām četrām aizlieguma zīmēm. Mums ir taisnstūra formas pagalmi. Tad, lūk, katrā stūrī arī jānovieto pa zīmi. Par to, kur tās pasūtīt vai kā ierīkot, jādomā nebija – par to parūpējās RNP.”

RNP komentārs: “Dzīvokļu īpašnieki pie mums var vērsties ar jebkādiem ierosinājumiem: vai viņi vēlas tikai aizlieguma zīmes vai arī ir gatavi maksāt par barjeras ierīkošanu. Galavārds šādos gadījumos vienmēr pieder Ceļu satiksmes drošības direkcijai. Nicgales ielā 33 ne barjeru, ne citus norobežojumus izvietot nedrīkstēja, jo pagalmu šķērso ceļš, pa kuru iespējams piekļūt citām mājām, tāpēc tika piedāvāts uzstādīt aizlieguma zīmes. Visus ar zīmju pasūtīšanu un izvietojumu saistītos darbus veica Rīgas namu pārvaldnieks.”

Sestais solis: nepiederošos pieradinām pie domas, ka šeit ir slēgta tipa autostāvvietā

Dzīvokļu īpašnieku biedrības valdes locekle **Raisa Panasko**: “Automašīnu īpašnieki, kas dzīvo apkārtnes mājās, ne uzreiz samierinājās ar to, ka auto novietošana viņiem šeit liegta. Pirmajās dienās viņi neatlaidīgi turpināja novietot savas automašīnas mūsu pagalmā, ignorējot zīmes. Mēs izsaucām pašvaldības policiju, un šie autovadītāji tika sodīti. At-

kārtoti saņemot zem logu tīrītāja atstāto soda kvīti, pārkāpēji beidzot saprata, ka iepriekšējā kārtība ir beigusies, un aizvāca savus auto. Tagad jebkurā diennaktī laikā mūsu pagalmā ir brīvas vietas, kur novietot automašīnas. Cilvēkiem, kuri atgriežas mājās vēlā vakara stundā, vairs nav, meklējot brīvu vietu, jāriņķo pa mašīnu pārblīvētu pagalmu un jābrauc uz citiem pagalmiem.

Tiesa, daži kaimiņu māju iedzīvotāji nevarēja nomierināties un reiz kādā naktī nozāģēja vienu no zīmēm. Viņus neapturēja pat tas, ka stabs bija no metāla. Mēs to ne uzreiz pamanījām – tikai tad, kad pagalmā vienā stūrī nemanot atkal pildījās ar svešām automašīnām. Izsaucām pašvaldības policiju, bet viņi: “Zīmes nav, neko nevaram līdzēt.” Vajadzēja šo zīmi atjaunot. Vairāk šādu ekscesu nav bijis.

Laiku pa laikam vēl tagad – jau pēc diviem gadiem – iedzīvotāji no kaimiņu mājām turpina pār-

baudīt mūsu pacietību un dažreiz slepus novieto savu auto. Šo problēmu risinām šādi: vērsamies pašvaldības policijā ar lūgumu biežāk apsekot mūsu pagalmu. Policija labprāt uzklausa mūsu lūgumu, un viņu vizītes iedarbojas uz pārkāpējiem kā vēsa duša. Kopumā esam ļoti apmierināti, ka izveidojām savu autostāvvietu. Ja būtu zinājuši savas tiesības, būtu to izdarījuši agrāk.”

RNP komentārs: “Kad dzīvokļu īpašnieki ievēl mājas pilnvaroto pārstāvi vai izveido biedrību, dažādu jautājumu risināšanas un projektu īstenošanas procesi kļūst daudz vieglāki un ātrāki. Ja nav šādu pārstāvju, dzīvokļu īpašnieki vērsas pie pārvaldnieka individuāli un var risināt jautājumus, kas saistīti ar dzīvokļa īpašumu, bet ne visu māju kopumā. Viens dzīvokļa īpašnieks nevar pieņemt lēmumu par visu māju kopumā – svarīgi atcerēties, ka māja ir dzīvokļu īpašnieku kopīpašums, tāpēc lēmumi par māju, tostarp remontiem u. tml., jāpieņem kopībai. Viens dzīvokļa īpašnieks bez atbilstoša dzīvokļu īpašnieku kopības pilnvarojuma lēmumu pieņemt nevar. Tieši tāpēc ir svarīgi, lai mājai būtu vismaz dzīvokļu īpašnieku pilnvarotais pārstāvis jeb mājas vecākais – tas atvieglo mājas iedzīvotāju komunikāciju ar pārvaldnieku un dažādu procesu virzību. Proti, mājas iedzīvotāji ar pilnvarotā pārstāvja palīdzību savstarpēji vienojas par vienu vai otru jautājumu, pieņem kopības lēmumu un, iesniedzot to pārvaldniekam, informē par savām vēlmēm.

Pilnvarotais pārstāvis jeb mājas vecākais labāk pārzina māju pārvaldīšanas un apsaimniekošanas procesus, tāpēc zina, kāda ir noteiktu darbību secība, kā pareizi pieņemt kopības lēmumu u. tml. Varētu teikt, ka mājas pilnvarotais pārstāvis ir kā “ģimenes galva” iedzīvotājiem un kā atslēga komunikācijā un sadarbībā ar mājas pārvaldnieku. **K**

AUTO NOVIETOŠANA PAGALMĀ: PAR KO VAR SAŅEMT SODU?

Par vienu no pēdējā laika nopietnākajām rīdnieku problēmām var uzskatīt nepietiekamu autostāvvietu skaitu iekšpagalmos – šā iemesla dēļ daļa autovadītāju daudzdzīvokļu māju pagalmos savu auto novieto zālienā vai uz ietves, tādējādi traucējot citiem iedzīvotājiem iekļūt savās kāpņu telpās.

Sveiciens no pagātnes

Šai problēmai ir objektīvi cēloņi. Vairums Rīgas dzīvojamā ēku ir celtas pagājušā gadsimta 70.–80. gados. Tajā laikā vienas mājas pagalmā parasti atradās ne vairāk par divām trim mašīnām. Mūsdienās teju katras ģimenes īpašumā ir automašīna vai pat divas, un tās visas ir kaut kur jānovieto. Daļa auto īpašnieku par labu atzinuši mašīnas atstāšanu turpat zem mājas logiem, jo tā ir gan tuvāk, gan arī par brīvu. Toties kaimiņi, jo sevišķi pirmo stāvu iedzīvotāji, ar to nav mierā. Tā nobriest augsne savstarpējam kaimiņu konfliktam.

Ar ātrumu 20 km/h

Saskaņā ar *Ceļu satiksmes noteikumiem* dzīvojamajā zonā priekšroka tiek dota gājējiem un velosipēdistiem. Tas nenozīmē, ka atļauts staigāt vai braukt ar riteni ne vien pa ietvi, bet arī pa braucamo daļu visā tās platumā. Svarīgi paturēt prātā arī to, ka pagalmos sevišķi aktīvi rosās bērni un seniori, tādēļ autovadītājiem jābūt īpaši modriem. Ir noteikts, ka braukšanas ātrums dzīvojamās zonās un daudzdzīvokļu māju pagalmos nedrīkst pārsniegt 20 km/h.

Smagajām mašīnām, kuras sver vairāk par 5 tonnām, dzīvojamajā zonā atļauts iebraukt tikai kravas iekraušana vai izkraušana. Savukārt autobusi, kas garāki par 6 metriem, drīkst iebraukt, lai tikai uzņemtu vai izsēdinātu pasažierus.

Uzmanību: apstādījumi!

Dzīvojamajā zonā novietot vieglo mašīnu atļauts tikai tam paredzētās vietās. Ja stāvvietā nav brīvu vietu, auto drīkst novietot uz braucamās daļas tur, kur tas netraucē gājēju un mašīnu kustību, neapgrūtinā iekļūšanu mājas kāpņu telpā, piekļūvi atkritumu tvertņiem un tamlīdzīgi.

“Iebraucot pagalmā, autovadītājus nereti pārņem satraukums par to, kur novietot mašīnu. Gadās, ka brīvas vietas meklējumu spraugumā šoferis nepamana nule kā samīdīto zālienu vai puķu dobi, aizskartos kokus vai krūmus. Pamatīgs izbrīns viņus sagaida vēlāk, kad saņemts izsaukums ierasties pašvaldības policijā protokola noformēšanai. Taču Rīgas domes 2013. gada 15. janvāra saistošie noteikumi Nr. 204 noteic, ka apstādījumos ir aizliegts braukt un novietot mehānisko transport-

līdzekli, ja tas nav saistīts ar apstādījumu apsaimniekošanu,” stāsta Pārdaugavas izpilddirekcijas sabiedrisko attiecību un kultūras projektu vadītāja **Inese Meiere**.

Jāuzsver, ka nav no svara, vai zālienā vispār aug zāle. Saskaņā ar Rīgas domes 2008. gada 8. jūlija saistošajiem noteikumiem Nr. 125 apstādījumi ir visas ar augiem apaudzētas, dabiskas vai mākslīgi veidotas un koptas teritorijas ārpus mežiem, mežaparkiem un purviem. Apstādījumi (koki, krūmi, vītenaugi, puķu stādījumi, zāliens, takas u. c.) var atrasties parkā, dārzā, skvērā, bulvārī, alejā, kapsētā, pagalmā, kā arī citviet. Uzmanību! Automobiļiem ar ieslēgtu dzinēju daudzdzīvokļu māju pagalmos un dzīvojamajā zonā ir aizliegts atrasties ilgāk par piecām minūtēm.

Ceļš ātrajai palīdzībai un ugunsdzēsējiem

“Nepareiza mašīnu novietošana dzīvojamajā zonā var radīt nopietnas problēmas. Piebraucamie ceļi starp mājām ir šauri, tādēļ nelaimes gadījumā vieglās automašīnas var apgrūtināt glābēju nokļūšanu līdz notikuma vietai,” stāsta Pārdaugavas izpilddirekcijas Juridiskās nodaļas vecākā speciāliste **Inga Šimane**. “Tādos gadījumos jāsauc evakuators. Tas prasa papildu laiku, bet tādās reizēs izšķiroša var būt katra minūte.”

Naudas sods – līdz 750 eiro

Mašīnas atrašanās zaļajā zonā ir pamatots iemesls saukt palīgā pašvaldības policiju. Policisti ieradīsies un sastādīs administratīvā pārkāpuma protokolu, bet naudas sodu piemēros rajona izpilddirekcijas izpilddirektors.

Saskaņā ar Rīgas domes noteikumiem Nr. 204 ir noteikti šādi naudas sodi par mašīnas novietošanu apstādījumos:

- no 10 līdz 350 eiro fiziskām personām;
- no 30 līdz 750 eiro juridiskām personām.

Ja ieslēdzas signalizācija

Iedzīvotāji sūdzas par situācijām, kad pagalmā novietotām automašīnām ieslēdzas signalizācija, mašīnas īpašnieks to nesteidzas izslēgt un troksnis ir dzirdams visā pagalmā. Ja tas notiek naktī, izsauciet pašvaldības policiju. Policisti ieradīsies uz notikuma vietu, noskaidros mašīnas īpašnieku un izsauks viņu uz pārrunām.

Uzziņa

Uzziņai, lūdzam, zvaniem pa pašvaldības policijas tālruni 110. **K**

LIELĀ TALKA IR KLĀT!

Tas ir atklāts pasākums, ikviens cilvēks var pievienoties jebkurai mazajai talkai savā rajonā

foto:lv.lv

O. BLUKIS

22. aprīlī visā Latvijā atkal būs Lielā talka. Pasākuma ideja – brīvprātīga līdzdalība vides sakopšanā, radot saliedētību, pozitīvismu un labi padarīta darba izjūtu. Lielajā talkā cilvēki aicināti ne tikai vākt atkritumus, bet darīt arī citus labus darbus – stādīt kokus, radīt brīnišķīgas puķu dobes, izgatavot putnu būrišus, atjaunot žogus, solus, tiltiņus.

Lielās talkas patrons ir Valsts prezidents Rajmonds Vējonis, bet piedalīties tajā aicināti visi Latvijas iedzīvotāji, kam rūp ilgtspējīga valsts attīstība un iespēja dzīvot nepiesārņotā, skaistā vidē. Pašlaik jau reģistrēts vairāk nekā 500 organizētu talkas vietu. Par tām var uzzināt mājaslapā www.talkas.lv.

Pieteikt talku pie savas mājas varat, sazinoties ar pasākuma organizatoriem. Jūs iecels par talkas atbildīgo, bet pieteikto uzkopšanas vietu iezīmēs interaktīvajā kartē. Ielūkojoties internetā, jebkura Latvijas rajona iedzīvotāji var uzzināt, kur norisināsies talka,

vai arī paši kļūt par tās organizatoriem.

Lielās talkas tradīcija sākās ar talku 2008. gada 13. septembrī, kas bija kā iedzīvotāju dāvana Latvijai 90. dzimšanas dienā. Šī būs jau desmitā talka. Aptuveni aprēķini liecina, ka iepriekšējā vides sakopšanas pasākumā ir piedalījušies vairāk nekā 170 000 entuziastu. Aptaujas rāda, ka šogad talkā gatavojas piedalīties katrs piektais ekonomiski aktīvais valsts iedzīvotājs. Divas trešdaļas iedzīvotāju plāno sakopt savas mājas apkārtni, tuvējo mežu, savu ielu. Nepiedalīsies katrs trešais Latvijas iedzīvotājs.

Lielā talka ir atklāts pasākums, ikviens cilvēks var pievienoties jebkurai mazajai talkai savā rajonā. Tur viņš varēs dabūt atkritumu maisus, cimdsus, darbarīkus. Var uzņemt arī nepieteiktas vietas, tikai tādā gadījumā savāktie atkritumi jānogādā kādā no oficiālajiem savākšanas punktiem (citādi neviens neaizvedīs pilnos atkritumu maisus un jūsu darbs būs veltīgs).

Tas arī it kā būtu viss, kas jāzina, dodoties uz Lielo talku. Ar katru gadu šajā dienā aizvien grūtāk palikt nomalšus. Lai kur pavērstu skatienu, visur rosās cilvēki ar grābekļiem un lāpstām – vāc atkritumus un pērnās lapas, sakārto apkārtni. Talkas centrālajās vietās notiek koncerti un konkursi, organizatori mīlo talciniekus.

Kopīgs darbs vieno cilvēkus. Mūsu laikā daudzi ir noslēgušies sevī, zaudējuši interesi par dzīvi. Lielajā talkā mēs visi jutīsimies vajadzīgi, atradīsim jaunus draugus un domubiedrus. **K**

Kas? Kur? Kad?

Pirms doties uz talku, izlasiet organizatoru sagatavoto instrukciju.

■ Kad un cikos?

Lielā talka notiek sestdien, 22. aprīlī, no plkst. 9.00 līdz 15.00 vienlaicīgi visā Latvijā.

■ Kur talkot?

Savu talkošanas vietu jautā tuvākajā pašvaldībā Lielās talkas koordinātoram vai noskaidro mājaslapā www.talkas.lv, sadaļā "Talkas vietas". Katrā reģistrētajā talkas vietā ir sava atbildīgā persona. Iegaumē tās tālrūpa numuru, lai nepieciešamības gadījumā vari sazināties!

■ Kur saņemt atkritumu maisus?

Lielās talkas atkritumu maiši šogad ir baltā krāsā, un talcinieki tos bez maksas varēs saņemt ikvienā reģistrētajā talkas norises vietā visā Latvijā.

■ Kur atstāt piepildītos maisus?

Par Lielās talkas atkritumu maišu savākšanu un izvešanu ir atbildīga attiecīgā pašvaldība. Piepildītie maiši jāatstāj tuvākajā reģistrētajā talkas vietā un par to jāinformē talkas atbildīgais.

■ Ko darīt ar aizdomīgiem atkritumiem?

Ja talkojot ieraugi izlietotas šjirces, pudeles ar ķīmiskām vielām, akumulatorus vai citus bīstamus atkritumus, neaiztiek tos! Par šādu priekšmetu atrašanās vietu jāinformē talkas atbildīgais. Ja, talkojot dabā vai pilsētas teritorijā, atrodi beigtu dzīvnieku, neaiztiek to, bet ziņo attiecīgajai pašvaldībai. Ja ieraugi vairāk nekā divus ievainotus vai bojā gājušus dzīvniekus, ziņo operatīvajam dienestam pa tālruni **112**.

■ Kā gērbties?

Talkojot noteikti lieto darba cimdsus! Iesakām vilkt garās bikses un kreklus vai jaku ar garām piedurknēm. Kājās velc slēgtus apavus ar pietiekami cietu, biezu zoli! Galvā liec cepuri vai lakatu, šāds apģērbs pasargās arī no ērcu kodieniem!

■ Ko ņemt līdzi?

Dodoties talkot, ņem līdzi ģimenes locekļus, draugus, radus, kolēģus, kaimiņus, darba cimdsus un, pats svarīgākais, darba prieku!

■ Uz tikšanos 22. aprīlī!

KUR TALKOT

Rīga

■ Palsas iela 36, Vidzemes priekšpilsēta

Vadītājs: Māris Zariņš
Tālrunis: 29153411

E-pasts: maris.zarinsch@gmail.com

Apraksts: Dambjapurga ezera apkārtnes sakopšana, sadzīves atkritumu savākšana. Tiks nodrošināti: cimdi, maiši, pēc talkas – ēdināšana.

■ Kundziņsalas 6. šķērslīnija 10, Ziemeļu rajons

Vadītājs: Māris Kromāns
Tālrunis: 26361938

E-pasts: maris.kromans@gmail.com

Apraksts: Aicinām šogad pievienoties Lielajai talkai Kundziņsalā. Talka notiks no plkst. 9.00 līdz 15.00. Tikšanās vieta – Kundziņsalas trolejbusa galapunkts. Talciniekiem nodrošināsim cimdsus, maisus, grābekļus, ķerras un atkritumu konteineri. Šogad sakopsim bērnu un jauniešu laukumu, pludmales zonu, kā arī veiksīm

dažādus darbus visā Kundziņsalā (piemēram, koku stādīšanu). Talku organizē biedrība "Kundziņsalā".

■ Mārupes iela 37, Zemgales priekšpilsēta

Vadītājs: Ieva Niedre
Tālrunis: 29722602

E-pasts: ievaniedre@gmail.com

Apraksts: Pārdaugavas radošais centrs kopā ar iniciatīvu "Tuvā Pārdaugava" aicinās apkaimes iedzīvotājus sakopt Mārupes ieteku Mārupes ielas malā. Upes krasti ir piesārņoti ar atkritumiem (nesagrābtas lapas, stikli u. c. atkritumi). Izveidosim teritoriju par patīkamu, vizuāli pievilcīgu skvēru!

■ Ventspils iela 45B, Zemgales priekšpilsēta

Vadītājs: Kaspars Savickis
Tālrunis: 20366062

E-pasts: giiibii@inbox.lv

Apraksts: *GiiBii* kopā ar biedrību "Āgenskalns – mūsu mājas" pāgājušajā gadā sāka Āgenskalna sakopšanas darbus. Šogad vēlamies sakopt lielu mis-

kasti uz Ventspils ielas, aiz dzelzēļa slīdēm. Laipni gaidām visus, kas vēlas pievienoties.

■ Anniņmuizas iela 4, Zemgales priekšpilsēta

Vadītājs: Regīna Ločmele-Luņova
Tālrunis: 29326888

E-pasts: regina.jaguars@inbox.lv

Apraksts: Zolitūdes aktivistu grupa aicina Zolitūdes rajona iedzīvotājus sakopt lielāko mikrorajona plāvu un tai piegulošo birzi. Pēc talkas visus barosim ar soļanku, būs arī mūzika.

Jūrmala

■ Vēju iela 1

Vadītājs: Boriss Platons
Tālrunis: 26192646

E-pasts: 26192646@list.lv

Apraksts: Gribam savest kārtībā meža zonu – savākt lapas un zarus, apgriezt mežrozēs, lai cilvēkiem būtu ērta vakara pastaigāšanās pa mežu.

■ Pils iela 1

Vadītājs: Elita Kalniņa
Tālrunis: 29374253

E-pasts: elita@vak.lv

Apraksts: Kāpu meža sakopšana.

■ Jaunatnes iela

Vadītājs: Silvija Sīle
Tālrunis: 29191474

E-pasts: silvija_sile@inbox.lv

Apraksts: Ielas sakopšana.

Dreiliņi, Stopiņu novads

Vadītājs: Nacionālās apvienības Stopiņu nodaļa
Tālrunis: 2020343

E-pasts: dzintarss@inbox.lv

Apraksts: Šogad talkas sākums – pie Barikāžu atceres akmens. Būs iespēja brīst un ķeksēt atkritumus no Piķurgas upes, tīrīt mežu, ceļmalas Dreiliņu, Līču un Vālodzes virzienā. Talkas maiši, cimdi un mūzika būs no 9.00–15.00.